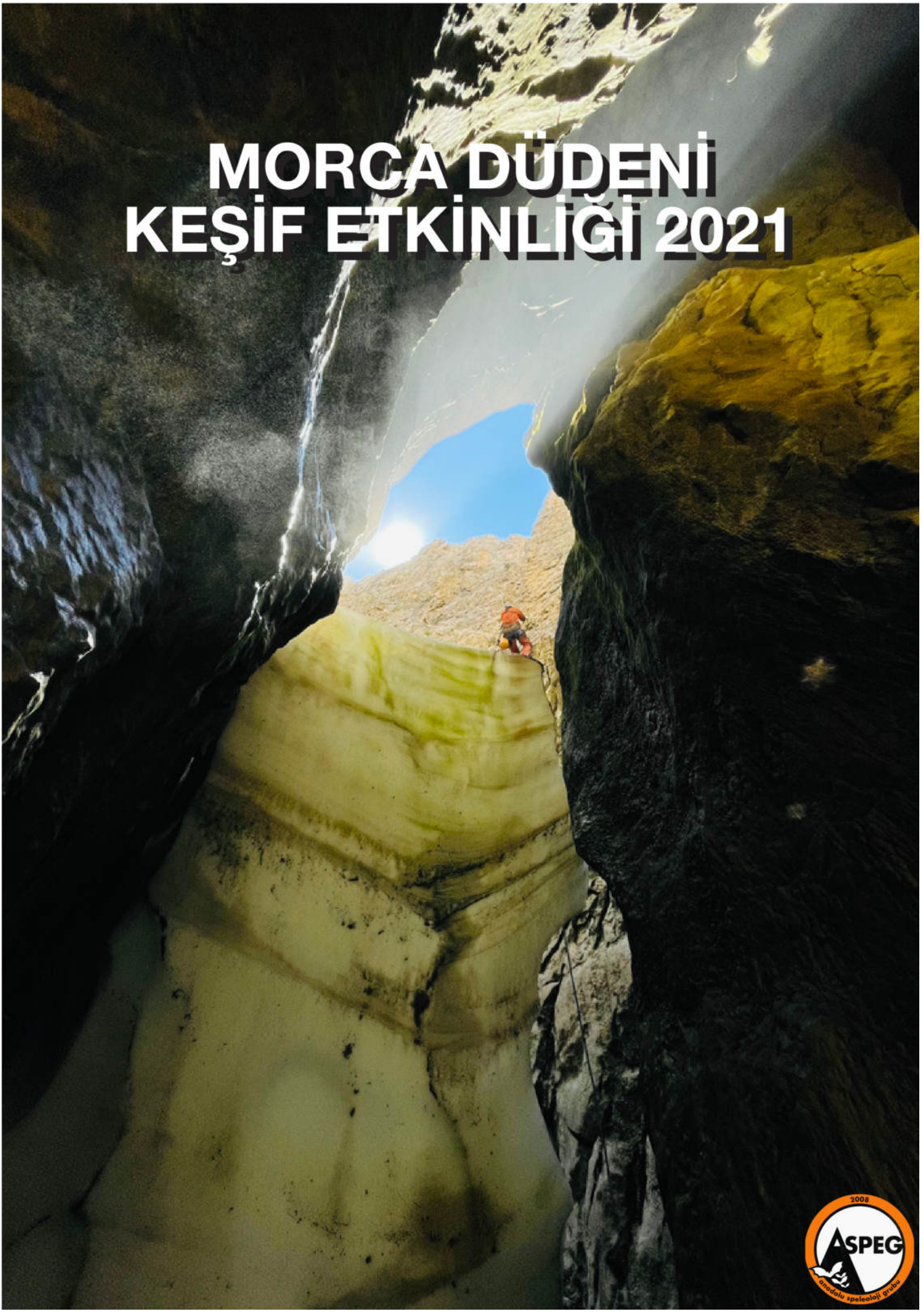
MORCA DÜDENİ
KEŞİF ETKİNLİĞİ 2021
2008
ASPEG
anadolu speleoloji grubu

KAPAK: Morca Düdeni ilk inişten
Fotoğraf: Özge Kahraman

İÇ KAPAK: Volkan Baltacı Morca 2021 2. toplama etkinliğinde -525'ten 2 malzeme dolusu çanta çıkarırken
Fotoğraf: Mert Gürbüz

ARKA KAPAK : John Fioroni takıl geç geçerken
Fotoğraf: Ümit Günhan

MORCA 2021 RAPORU DERLEYEN:
Özge Kahraman

DÜZELTİ: Volkan Baltacı, Ümit Günhan,
Ali Hakan Eğilmez

GÜNCE: Volkan Baltacı, Ümit Günhan, Mert Gürbüz,
Ali Hakan Eğilmez, Özge Kahraman, Poyraz Uhri

FOTOĞRAFLAR: Özge Kahraman, Ümit Günhan,
John Fioroni, Mert Gürbüz, Buğra Demirkıran,
Jamal Ghorbani, Ali Hakan Eğilmez, Volkan Baltacı

İNGİLİZCE ÖZET: Özge Kahraman, John Fioroni

MORCA 2021 HARITA: Ümit Günhan

DÜRBÜN OBRUĞU HARİTA: Özge Kahraman

EK RAPOR GÜNCESİ - 2020 Sifon Dalış Raporu:
Ali Hakan Eğilmez

ÖZET

Morca Düdeni, Taşeli Mağaralarının Araştırılması Projesi kapsamında ASPEG (Anadolu Speleoloji Grubu Derneği) tarafından 2012 yılında keşfedildi. İsmiyle özdeş bir arazi yapısına sahip olan ve Orta Toroslar'da yer alan Taşeli Platosu, Türkiye'nin en derin 4 mağarasından üçüne ev sahipliği yapmaktadır. Morca Düdeni, 1276 m derinliği ve 5714 m uzunluğuyla plato üzerinde yer alan EGMA (-1429) ile Çukurpınar Mağarası'nın (-1196 m) kuş uçuşu yaklaşık 5 km batı-kuzeybatı yönünde yer almaktadır.

Morca Düdeni'ne yapılan etkinliklere, bölgedeki bir başka mağara olan Yarık Düdeni'nin iki yıllık keşif araştırmaları nedeniyle ara verildi. ASPEG, 2016 yılında Yarık Düdeni (-553 m) keşfini bitirdiğinde 2017 yılında dikkatler tekrar Morca'ya döndü. 2018 yazının sonunda, Morca Mağarası'nda -919 metre derinliğe inilmiş ve yaklaşık 3 km uzunluğunda bir rota keşfedilmişti.

2019 yazında Türkiye, Bulgaristan, Lübnan ve ABD'den 31 mağaracı, Morca Mağarası'nı keşfetmek için mevcut derinlikte 30 gün geçirdi. Ekip 2018 yılında bırakılan -919 metreye ulaştıktan sonra mağarayı araştırmaya devam etti; mağaranın bir daralan bir genişleyen bir fosilleşen yerlerinden geçerek mağaranın içinde -1000 metrenin altına ulaştılar. Türkiye'deki dördüncü -1000 metrelik mağarasını bulmak Türk mağaracılar için 20 yıldan fazla sürdü ve bu büyük bir serüvendi.

Tüm keşifler yapıldıktan sonra, 2019 ekspedisyonunda mağaranın yer altı drenaj ağını daha iyi anlayabilmek için boya deneyi ve tortul örneklendirme çalışmaları yapıldı. Boya testinden önce yer üstünde, Morca'daki suyun olası bir çıkışı olduğu düşünülen dört su kaynağı bulundu. Boyayı yakalamak için aktif karbon tuzakları bırakıldı. Mağara içinde yapılan jeolojik gözlemlerle bölge jeolojisi kıyaslanıp mağarayı besleyen yan kolların muhtemel yüzeye çıkış noktalarını belirleyebilmek için yapılan arazi çalışmalarına gelecek yıl da devam edildi.

2019 ekspedisyonunda mağara içinde her şey yapıldıktan sonra ekipman çekilmeye başlandı. Mağaranın devam ettiğini bilerek halatların, çelik karabinaların çoğu içinde bırakıldı. 2019 yılı etkinliğinde nihai derinlik -1210 metre oldu, alınan toplam ölçümlerin uzunluğu dört kilometreyi geçti; bu bir başarıydı. Bu derinliğiyle Morca Türkiye'nin en derin üçüncü mağarası konumuna geldi.

2020 etkinliğinin Covid-19 dan dolayı yapılıp yapılamayacağı belirsizdi fakat vakaların gidilen yerde az olması, uçuşların açılması ve çoğu mağaracının kendi aracıyla gelmesi göz önüne alınarak gerçekleştirildi.

2020 etkinliğinin sonunda Morca'da en son derinlik -1276 metre ve toplam ölçülen uzunluk ise 5087 metreye ulaşmıştı. Sifonla biten ana galeriye Ali Hakan Eğilmez tarafından ön keşif dalışı yapıldı. Kanyon şekilli ana kolda bulunan sifona yapılan ön dalışta 1259 metreden 1269 metre derinliğe kadar devam eden Ali Hakan Eğilmez sifonun geniş bir şekilde devam ettiğini belirtti. Aynı yıl 1170 metrede bulunan ve labirent şekilli bir morfolojiye sahip olan yan kolda, pasajlarda ilerlenerek mağara -1276 m derinliğe ulaşmıştır.

2021 yazında yer alan etkinlikte amaç Morca Düdeni'nin devam etme ihtimali bulunan yan kollarını araştırarak bu kolların daha farklı mağara sistemlerine açılma ihtimalini araştırmak, mağaranın daha derine gidip gidemediğini anlamak ve eğer mağara araştırma açısından istenilen verimde sonuç vermiyorsa mağarayı toplamaktı.

Fakat umut vaat eden ve devam eden en dipte yer alan yan kolun da yine aynı seviyelerde sifon ile bittiği görüldü. Labirent şekilli yan kolda yeni kollar keşfedildi, keşfedilmiş kolların büyük bir kısmı da haritalandı. -1000 m altındaki umut vaat eden bir diğer yan kolda yapılan tırmanış ve araştırma sonucunda, aynı labirent şekilli yan kola bağlandığı anlaşılmış ve böylece gizemi çözülmüş oldu. Morca'nın sistem mağarası olmasından keşfedilmemiş yan kolları ve dalış yapılmamış sifonları bulunmaktadır. Bu sene gerçekleştirilen etkinlikte zaman, insan ve batarya yetmezliğinden bu kollardan bazılarının araştırılması gerçekleştirilemedi bazılarının ise araştırması yarım kaldı. Bu kollar ile mağaranın toplam uzunluğunun artacağı anlaşılmışken mağaranın daha derine gitme umudu ise sifonlara dalış gerçekleştirmeksizin çok mümkün görünmemektedir. Kamp alanı ve yemekler bir önceki Morca etkinliklerine göre daha organize ve herkesin isteklerine uygundu. Önceki senelerde başlayan biyolojik - jeolojik çalışmalar devam etti ve örnek çıkarma işlemi bu sene başarıyla gerçekleştirildi.

Son alınan haberlere göre Morca'dan yeni bir tür çıkabilir. Bu konu hakkında yayınlanacak rapor bekleniliyor. 2021 etkinliği için yapılan planlar son 1 haftaya kadar gayet düzgün işliyordu fakat son anda bir grup mağaracının iptal etmesinden ve yeterli mağaracı olmamasından dolayı mağara -525 metreye kadar toplandı ve toplama işlemi için başka bir etkinliğin yapılmasına karar verilerek etkinlik sonlandırıldı. 2 ay sonra 4 kişi 4 günlük bir etkinlik ile mağarayı tamamen topladılar.

Yıllar süren araştırmalar boyunca kullanılan ve mağara içinde bırakılan ekipmanların ve iplerin kondisyonu göz önünde bulundurulduğunda, gerçekleştirilecek bir başka Morca etkinliği için bu ekipmanların yenilenmesi, bazı döşemelerin daha güvenli hale getirilmesi gerekmektedir. Sonraki yılarda gerçekleştirilecek başka etkinlikler için mağaradaki hatlar neredeyse tamamen toplandı. Bazı hatların tekrardan döşenmesinin zorluğu göz önünde bulundurularak eski ipler kılavuz amaçlı olarak güvenli olmayan bir şekilde (tek bolta bağlı kulaklar ve kulaklara doğrudan bağlı ipler) bırakıldı.

Fotoğraf: Mert Gürbüz

SUMMARY

Morca Cave was discovered by ASPEG (Anatolian Speleology Group Association) in 2012 as part of the Taşeli Caves Research Project. Taşeli Plateau is in the middle of the Taurus Mountains, and is home to three of Turkey's four deepest caves. Its current depth is 1276 m and it has a length of 5714 m. EGMA Cave (-1429m) and Çukurpınar Cave (-1196m) are approximately 5 km west-northwest, as the crow flies.

Activities in the Morca Cave were interrupted due to the two-year expedition of the Yarık Sinkhole, in the same region. When ASPEG finished its exploration of the Yarık Sinkhole (-553m) in 2016, attention returned to Morca in 2017. At the end of summer 2018, the cave had been surveyed to -919 meters deep and approximately 3 km in length.

In the summer of 2019, 31 cavers from Turkey, Bulgaria, Lebanon and the USA spent 30 days exploring Morca Cave. After reaching the -919 meters, the team continued to explore the cave; they reached below -1000 meters, passing through the narrowing passages and fossil galleries of the cave. It took more than 20 years for Turkish cavers to find the fourth -1000 meter cave in Turkey and it was a great adventure.

As part of the research, dye tracing and sediment sampling studies were carried out to better understand the underground drainage network of the cave, during the 2019 expedition. Before the dye tracing, four water sources were found above ground, which we thought were possible resurgences for the water in Morca; activated charcoal bugs were left to capture the dye.

Field studies continued in the next year to compare the geology of the region with the geological observations made inside the cave and to determine the possible exit points of the side branches feeding the cave.

At the end of the 2019 expedition, much of the cave was deriggied. Many of the ropes, steel carabiners and slings were stored in the cave, knowing that it continued. The final depth at our 2019 expedition was -1210 meters, the total length exceeded four kilometers; it was another successful expedition. With this new depth, Morca became the third deepest cave in Turkey.

It was unclear whether the 2020 expedition could be held due to Covid-19. With careful planning, the low number of cases in the region, and the arrival of most cavers with their own vehicles, the expedition went on.

At the end of our 2020 expedition, the final depth in Morca reached -1276 meters and the total measured length reached 5087 meters. Ali Hakan Eğilmez, pushed the cave from -1259 meters to -1269 meters in the canyon-shaped main branch, which terminated in a siphon. He made a preliminary reconnaissance dive into the siphon. In the same year, the cave reached a depth of -1276 meters by pushing through the passages in the side branch, which is located at 1170 meters and has a labyrinth-shaped morphology.

In the summer of 2021, our tasks were to survey the side branches of the Morca Cave, in hopes of one of the branches leading to a new system; look for additional leads near its terminal depth; and if necessary, derig the cave.

The promising side lead at the bottom ended with a siphon at the same depth as the other siphon. New branches

were discovered in the labyrinth-shaped lateral branch, most of which were mapped. As a result of our aid climbing and pushing of another promising side branch below -1000 meters, it was discover that it was connected to the same labyrinth-shaped side branch.

Morca is a system cave, and still has unexplored side passages, and siphons that have not been dived. By the end of the 2021 expedition, some of these branches were not fully explored, mainly because of time and battery failures. While it is understood that the total length of the cave will increase with these leads, the hope of going deeper into the cave is not as certain, unless additional dives are planned.

The campsite and meals were better organized than the previous Morca expedition. Biological and geological studies that were started in previous years continue and sample extractions were carried out successfully this year. According to the latest news we have received, a new species may emerge from Morca. We are waiting for the published report.

According to the latest news we have received, a new species may emerge from Morca. We are waiting for the report to be published on this subject.
The 2021 expedition was going well until the last week, due to the cancellation of a group of cavers at the last minute. By the end of this expedition, the cave was derigged to -525 meters. Two months later, 4 cavers traveled back to Morca Cave to derig the rest of the cave. The decision to derig the cave was mostly based on the age and condition of the ropes and anchors. During the 2021 derigging, some ropes were left to act as guidelines for new rigging. In 2022, the expedition will continue as a joint project between ASPEG and The Cave Exploration Society Inc. (CES). New ropes and anchors will be installed in Morca Cave to allow its safe exploration, and the camp at -1100m will be expanded. Most of the remaining leads will require aid climbing.

Fotoğraf: Özge Kahraman

Morca Düdeni Keşif Etkinliği:

15 Temmuz - 15 Ağustos 2021

Etkinliğe Katılanlar:

1. Ali Aytan (ASPEG)
2. Ali Hakan Eğilmez (ASPEG)
3. Amin Jaberi (İRAN)
4. Buğra Demirkıran (AKÜMAK)
5. Büşra Karatay (ASPEG)
6. Deniz Can Çay (AKÜMAK)
7. Ekrem Özihtiyar (AKÜMAK)
8. Elnaz Ghasemi (İRAN)
9. Hamed Hakimjavadi (İRAN)
10. Hossein Bouini (İRAN)
11. Jamal Ghorbani (İRAN)
12. John Fioroni (BOSTON GROTTO)
13. İsmail Hakkı Seker (ASPEG)
14. Kateryna Medvedieva (UKRAYNA)
15. Majid Roshan (İRAN)
16. Mansa Nazari (İRAN)
17. Mehrnaz Totonchi (İRAN)
18. Mehdi Mohammadi (İRAN)
19. Mert Gürbüz (ASPEG)
20. Mohammed Reza Nasiri (İRAN)
21. Mohammed Ali Dehghan (İRAN)
22. Oktay Pöhrenk (ASPEG)
23. Orhan Özdemir (AKÜMAK)
24. Özge Kahraman (ASPEG)
25. Pezhman Poureasmaeil (IRAN)
26. Poyraz Uhri (EMAK)
27. Saadeh Neibaghli (İRAN)
28. Uğur Şensoy (ASPEG)
29. Ümit Günhan (EMAK)
30. Volkan Baltacı (ASPEG)
31. Zinaida Kasian (UKRAYNA)

Morca Düdeni Toplama Etkinliği:

08-12 Ekim 2021

Etkinliğe Katılanlar:

1. Ali Aytan (ASPEG)
2. Engin Sevil (ASPEG)
3. Mert Gürbüz (ASPEG)
4. Volkan Baltacı (ASPEG)

15 Temmuz 2021

İstanbul ekibinden Hakan 15 Temmuz sabahı Özge ve Volkan'ı aldı. Alanya'ya bırakmak için Özge'nin iş arkadaşı Alara'da yoldan alındı. İstanbul'dan 6.30'da yola çıkıldı. Oktay sabah saat 8'de yola çıktı fakat gruba yetişti. Ali Aytan ile Sapanca'da buluştuk. Volkan Ali Aytan'ın araca geçti ve yola devam edildi. Akümak'lı Mert, Orhan, Buğra, Deniz ve Ekrem'i almak için Oktay, Ali ve Volkan Antalya'ya geçtiler. Hakan, Özge ve Alara yola sapmadan devam ettiler. Saat 19.00'da tüm ekip Alanya Metro'da buluştu ve alışveriş yaptılar. Saat 21.00'da Hakan, Mert ve Deniz Gazipaşa'dan Morca kampına yola çıktı. Kalanlar Anamur'a geçti ve Özge'nin belediye ile ayarladığı otelde kaldılar. Hakan, Mert ve Deniz karanlıkta yolun karıştırılmasından dolayı 16 Temmuz 06.00'da kamp alanına varabildiler. İranlı mağaracılar o gün sabahı kendi otellerine varmışlardı. Geç varıldığından onlarla buluşulmadı.

16 Temmuz 2021

Yol yorgunluğundan dolayı Anamur'da ki ekip sabah 09.00'da uyandı. Otelde kahvaltı yaptılar. Özge ve Oktay Anamur Belediye Başkan Yardımcı Ahmet Çetin ve Anamur Jandarması ile görüşmek üzere ekipten ayrıldı. Kalan ekip alışveriş yaptı ve İranlılar ile buluştu. 11.30'da İranlı mağaracıların kaldığı otelin önünde herkes buluştu. Belediyeden araç gelmişti. Herkes arabalara tüm malzemeleri yükledi ve ardından yemek yediler. Saat 13.45'te Anamur'dan Morca kamp alanına doğru yola çıkıldı. Saat 16.30'ta kamp alanına varıldı. Mert ve Deniz -250'e kadar döşemek için saat 19.30'da mağaraya giriş yaptılar. Ana kampta kalan ekip tüm kamp kurulma işlerini halletti ve masa yapılması için yemek alanına taş taşıdılar. Volkan parkeleri birleştirerek masayı kurdu. Yemek alanı etrafındaki dikenler söküldü. Tüm ekip alanı güzelce düzenlendi. Mert ve Deniz saat 02.30'da mağaradan çıktılar.

MASA

Kamp alanında masa olarak genellikle kişilerin getirdiği ya da derneğe ait masalar kullanılıyordu. Zeminin eğimli/taşlı olmasından dolayı masalar sürekli oynuyordu ve üzerindekiler düşüp dağılıyordu. Ayrıca tam olarak yeterli büyüklükte olamadığından kullanımı zorlaşıyordu. Hakan'ın toplantılarda sürekli kamp alanında duracak taştan bir masa önerisi ile fikirler söylendi. Ardından tahta kestirilme kararı alındı. Özge, Hakan ve Volkan gezi öncesi alışveriş yaparken parke gördüler. Daha az maliyetli ve kullanışlı olacağını düşündüler. Gerçekten aşırı kullanışlı oldu. Diğer senelerde de rahatlıkla kullanılabilir. Zarar görürse de alan taşlarla hazır olduğundan yeni parke alınarak kolayca yeniden yapılabilir.

17 Temmuz 2021

Saat 08.00'da kamptakiler uyandı. Bu etkinlik için Engin'in bulduğu ve özel olarak kenarlarını yaptırdığı branda ve derneğin tenteleri kamp alanının üzerine gerildi. Saat 10.00'da kahvaltı yapıldı.

Saat 13.30'da Volkan, Orhan ve Hamed -525'e kadar döşemeyi yapmak için, Majid, Pejman ve Amin'de -120'de ki yan kola bakmak için giriş yaptılar. Saat 21.40'ta Amin mağaradan çıkarak kamp yerine geldi ve -120'de ki yan kolun bittiğini söyledi. Fakat anlaşıldı ki yanlış yere gitmişler. Saat 22.00'da İranlı ekip kamptaydı. (Mağarayı bilmediklerinden ve yanlarında bilen biri olmadığından böyle bir sorun oluştu.)

Volkan, Orhan ve Hamed gece 03.00'da mağaradan çıktılar. -525'te yer alan mağara kampına kadar döşemeyi yapmışlar.

Oktay, Ekrem ve Buğra mağarada yer alan telefon kablosunu kontrol etmek için saat 15.00'de mağaraya giriş yaptılar. Fakat mağarada yer alan telefon kablosunun tamamen kopup zarar görmüş olduğunu gördüler.

KAZAYA RAMAK KALA

Amin kampa geldiğinde -120'den çıkışta Pejman'ın kolunun incindiğini ve yavaşça Majid ile geldiğini belirtti. Pejman geldiğinde acı içinde olduğu belliydi. İranlı mağaracılarının ekip başı Hüseyin hemen olaya müdahale etti ve Pejman ile ilgilendi. İlkyardım çantasından gerekli tüm malzemeler çıkarıldı. Pejman'ın omzunun çıktığı anlaşıldı ve Hüseyin omzu tekrar yerine yerleştirdi. Pejman'ın tuttuğu kaya yerinden çıkmış, üzerine doğru gelirken Pejman ani hareket yapınca omzu çıkıyor ve kaya burnuna hafifçe çarpıyor. Pejman'ın omzu daha öncede çıkmış. Mağaranın içinde sorun olmadan olay atlatıldı fakat bir kere kol ve veya omuz çıkarsa tekrar olma ihtimali çok yüksek oluyor. O yüzden muhakkak geziye gelen kişilere sorulmalı!

18 Temmuz 2021

Sabah 08.00'da herkes uyandı ve kahvaltı yaptılar. Hakan, Özge ve Ali Aytan alışveriş yapmak için Gazipaşa'ya doğru yola çıktılar. Çoban Yusuf'un evine uğrayıp geçen seneden bırakılan tüpleri aldılar. Çoban Ali'nin eşine ekmek yapması için un bıraktılar. Saat 18.00'da kamp alanına vardılar.

Ekrem ve Deniz saat 14.00'da -200'e kadar olan döşemeleri düzeltmek için mağaraya girdiler. Deniz 20.00'da kampa geldi. Ekrem'in hala mağarada olduğunu belirtti. Arkadaşını mağarada bırakıp geldiği için kampta yer alan kişilerin tepkisine dayanamayıp mağara başına Ekrem'e bakmaya gitti. Saat: 20.50'de Ekrem mağaradan çıktı.Oktay, Mert, Saedeh, Amin ve Hamed odun toplamak ve Çukurpınar'a bakmak için kamptan ayrıldı. Gidiş: 14.30 Geliş: 17.00

19 Temmuz 2021

Sabah 09.00'da kahvaltı yapıldı. Saat 10.00'da Volkan, Ali ve Mert iş durumlarından dolayı kamptan ayrıldı. Saat 10.00'da Oktay güneş panelleri ve sistemle ilgili herkese eğitim verdi. Saat 11.30'da Hakan mağara çantası hazırlama, yemek paketleme ile ilgili bilgilendirme yaptı ve nasıl yapılacağını gösterdi. Göstermesine uygun olarak kamptakiler tüm mağara yiyeceklerini bölüp paketledi.

Buğra, Majid ve Amin -120'deki yan kola saat:11.30'da bakmaya gittiler. 23.00'da dönen ekip yan kolun aşırı dar olarak bittiğini ve patlatılması gerektiğini söyledi.

Saat 13.00'da Çoban Doktor'un kızı geldi. Volkan arayıp kampa doğru gelen Uğur'un aracının bozulduğunu ve yolda

kaldıklarını haber vermiş. Kaşpazarı'nda bozulan araca yardım etmek için Hakan ve Oktay yola çıktı. 16.40'ta Hakan'ın aracı Oktay, Uğur, Büşra, Ümit ve Poyraz ile geri döndü. Uğur'un aracı Kaşpazarı'nda kalmış.

20 Temmuz 2021 (İyi Bayramlar)

Saat 12.00'da Özge, Oktay ve Büşra -120'de ki yan kolu haritalamak için giriş yaptılar. Aşırı dar olan yan kolda iki ayrıma kadar geldiler. Fakat Oktay ayrıma gelmeden önce geçemeyeceğini söyleyip durmuştu. Ayrımdan sonra da maalesef ses kontağı olmadığından dolayı kalan ekip devam etmek istemedi. Çünkü işlerinin ne kadar süreceği belli değildi ve Oktay'ı yalnız başına bırakmak istemediler. Böylece çıkışa geçtiler. Saat 17.00'da tüm ekip mağara başındaydı.

21 Temmuz 2021 (Poyraz'ın Doğum Günü)

Sabah kahvaltı yapıldı. Özge, Hakan, Büşra, Ümit bulaşık yıkamak, suları doldurmak ve internet işlerini halletmek için Çoban Doktor'un evinin oraya gittiler.

Hüseyin, Majid, Pejman ve Poyraz Çamurlu Düdeni'ne bakmak için saat 11.00'de kamptan ayrıldılar. 17.45'te döndüler fakat Hüseyin aralarında yoktu. Yürüyüşe çıkmış. Hava karardığında kampa ulaştı.

Poyraz'ın Güncesi: Pejman, Majid, Hamed, Poyraz ve Hüseyin saat 11 civarı kamp alanından yola çıktılar. Yaklaşık 50 dakika sonra mağaraya vardılar, kuşanmaya başladılar. Majid döşemeye başladı, mağaranın girişinde önceden kullanılan back-up'ı yeterince sağlam bulmadığı için bolt çakılarak yeni bir hat çekildi, bu hat çok fazla düşen taş ve sürten ip sebebiyle iptal edildi, onun yerine sol tarafa eski hattan tamamen bağımsız komple yeni bir hat açıldı. Saat 13.00 ila 15:00 arasında Hüseyin Poyraz'a yürüyüş yapacağını söyleyip Çoban Yusuf'un tarafa doğru yürümeye başladı.

Saat 15.00'dan sonra Hüseyin ve Poyraz hariç herkes mağaradaydı, Hüseyin'de ortadan kaybolmuş olduğu için Poyraz'ın tüm iletişimi dil bariyeri ile kapanmış oldu. Poyraz tulumunun yarattığı giyilebilir gölge sayesinde direkt güneşin altında yatıp keyif yapıp mağaraya girmeyi beklerken (yaklaşık olarak 5 saatlik bir beklemeydi) içeridekilerin çıkışa geçtiklerini fark etti. Ne dediklerini tam anlamadı ve ekip kampa dönüşe geçti, mağaranın toplanmaya başlanıldığını gördü ama dil sorunu yüzünden "durun toplamayın o mağara daha bitmedi yarın size devamını gösterebilirim" diyemedi. Mağara toplamada bittikten sonra Hüseyin'i beklemeye başladılar. Bekleme sırasında Poyraz'a yiyecek bir şeyler verdiler. Hüseyin'in gelmeyeceği anlaşılınca dönüş yoluna koyuldular.

Akşam olunmasına rağmen Hüseyin'in hala dönmemiş olması üzerine kamptakiler onu aramaya çıktılar ve Hüseyin'i buldular.

Saat 12.45'te -120'de ki yan kolu haritalamak için Deniz, Orhan, Ekrem ve Buğra giriş yaptılar. Tüm ölçümleri aldıktan sonra saat gece 12.00'de kampa ulaştılar.

Uğur ve Saide saat:13.30'da Aspeg Evi için alan bakmak amacıyla Çamurlu Yaylası'na doğru yola çıktılar. 17.00'da kamp alanına döndüler.

Kampta kalan Özge, Büşra, Oktay ve Amin İran ve mağaraları hakkında konuşup çekirdek çıtlattılar. Kamp alanını temizleyip düzenlediler.

Ümit ve Hakan -525'ten döşemeyi devam ettirmek, 525 kampını düzeltmek ve çadırı hazırlamak, yan kolları araştırıp ölçüm almak için saat 13.30'da

mağaraya giriş yaptılar. Rescue: 28 Temmuz Saat:21.00 olarak belirlendi.

Ümit'in Güncesi:

21 Temmuz (4 çanta ile 500'e yolculuk) Hakan - Ümit şifti

11.30 gibi giriş yaptık. Yaklaşık 5 saatlik bir yolculuktan sonra kampa varabildik. Uzun zamandır (yaklaşık 1 yıldır) ikimizin de derin mağara girişi yapmaması nedeniyle 500 kampına geç varabildik. 2 kişi toplamda 4 çanta (Bir çanta yiyecek, bir çanta teknik malzeme ve iki tane de kişisel çanta) ile iniş gerçekleştirdik. Çantalarda 4 litre yakıt (hekzan) ve bol miktarda yiyecek (ana besin malzememizi tabi ki de greçka oluşturuyordu) yer alıyordu. Mağara 500'e kadar döşenmişti. Döşemelerin değiştirilmesi gerekiyordu fakat sadece 3 noktada değişikliğe gidildiğini gözlemleyebildim. 2017'de bazı Türk mağaracıların "su yolunda bu hat" deyip uzaklaştırdıkları hatlar bu sefer de daha farklı bir döşeme stili ile (duvar delip perlon geçirme) daha da uzaklaştırılmıştı. Bu döşeme İran-Türk ortak yapımı gibi duruyordu. Çok daha güzel olmuştu.

500 kampına vardığımızda çadırın perişan halde olduğunu gözlemledik. Beklediğimizden daha kötü bir haldeydi. Çadırı söküp parçalara ayırıp kenara aldık. Yaklaşık bir buçuk saat kadar zemini düzlemeye çalıştık. Zemin, geçmiş yıllarda farklı yönlere doğru eğimli ufak bir çamur tepesinin üzerinde bulunuyordu. Her ekip, çadırda farklı kombinasyonlarla yatıyordu. Uyanan kişi de genelde kendilerini uyudukları noktada bulamıyor gece yuvarlanmış şekilde uyanabiliyordu. Artık bu duruma bir son vermek gerekiyordu. Hakan'ın kişisel mağara çadırını bu faaliyet süresince 500 kampı için kullanacaktık. İndirmiş olduğumuz sapsız kürek ile zemindeki ve duvardaki killerden dilimler ve topaklar halinde malzeme alarak zemini yatabilecek kadar düz bir alan haline getirmeye çalıştık.

Yaklaşık 2 saatlik bir iş saatinden sonra enerjimizi buraya daha fazla harcamayıp ertesi güne saklamak istedik. Ardından yırtmış olduğumuz tywek çadırını zemin örtüsü olarak kullandık. Geçen seneden buraya poşetlenerek bırakılan matlar da tam kapalı bir poşete koyulmadığından ıslanmıştı. Çadırı kurduktan sonra matları kurutmaya başladık. Ardından çöp poşetleri ile eksik yerleri de kapattık ve tywek, çöp poşetleri ve matlar ile birlikte toplamda 3 katmanlı bir zemin oluşturduk. Ardından yemek yedik ve dinlendik. Benzin ocağı kullanımı hem matları kurutmada hem de kısa sürede yemek yapma açısından faydalı oldu.

Ümit, Hakan ve çantaları mağaraya giriş yapıyor.
Fotoğraf: Özge Kahraman

500 kampının son hali...
Zeminde bulunan eski çadırın parçalarını görebilirsiniz.

22 Temmuz 2021

Kamptakiler sabah uyandı ve kahvaltı yaptılar. Büşra -525'te geçen seneden çöplerin ve fazla malzemenin olduğunu söyledi. Ona göre program yaptılar ve sonraki gün -525'te ki mağara kampına gidilmesine karar verdiler.

Uğur, Saide ve Majid -80'de ki yan kola bakmak ve pozitif döşemek için saat 11.45'te giriş yaptılar. 17.45'te çıkış yaptılar. 40-50 metrelik tırmanış yapılmış. Kol tamamen bitmiş.

Saat 13.00 Oktay ve Deniz malzeme çadırındaki malzemeleri temizleyip düzenledi. Geri kalan herkes Çoban Doktor'un oraya su almaya ve duşa gitti.

Duştan geldikten sonra Poyraz ve Büşra Boom 2 adlı mağaranın yerine bakmaya gittiler. 16.30'da kampa Mağaranın ağzının geniş olduğunu ve içinde kar kütlesinin yer aldığını görmüşler. Ekip devam edebileceğini düşünüyor. (Sonraki senelerde bakılmalı)

Saat 14.00'da Oktay ve Özge, Çoban Ali ve Çoban Yusuf'un evlerine gittiler. Kahvaltılık malzemeler bitmişti. Peynir, ekmek, yumurta aldılar. Et yediler. Bayramlaşmadan sonra 16.30'da kampa döndüler.

Ümit'in Güncesi:

22 Temmuz (500'den 1040'a yolculuk)

Geçtiğimiz yıl Romenler tam olarak ne yapmıştı hiç kimse bilmiyordu. Toplama yapmışlardı fakat hangi hatları toplayıp hangilerini bıraktıklarını bilmiyorduk.

Bugün bu sorular cevap bulacaktı. En büyük endişemiz ise yanımıza aldığımız döşeme için gerekli teknik malzemenin bu inişlere yetmemesi sonucu geri dönmekti. Önden hatları açarak inmeye başladım. Döşemeyi tek seferde 1040 metreye indirmeyi planlıyorduk. İki kişiydik ve bu durum içimize tam anlamıyla sinmiyordu. Özellikle -650 metrelere kadar rahattık. Bu seviyelere kadar herhangi bir kaza olsa da bir şekilde bedenimiz, yüzeye sağ bir şekilde çıkarılabilirdi. Fakat bu seviyelerden sonra herhangi bir kaza durumunda geçmiş olduğumuz dikey ve yatay daralların patlatılarak genişletilmesi gerekiyordu. Bir sedyenin rahat bir şekilde geçebilmesi için belki 2 hafta sadece patlatma yapılması gerekecekti. Bu olası senaryoları tartışacak bol vaktimiz oldu ve bu durumu da dikkate alarak daha temkinli hareket ediyorduk.

Bir diğer sorun ise telefon hattının olmaması veya çalışmıyor olmasıydı. Rescue zamanımızı bir hafta olarak verdik. Eğer 7. günde çıkmazsak 8. gün bizi bir ekip kontrol etmek için girecekti. Haftalık hava tahminine göre hava durumu iyi olacaktı fakat eğer hava bozar da sağanak yağışlar gelirse de yapılacak bir şey yoktu. Kimse girmeyecek, içeriden çıkacak ekibi bekleyeceklerdi. Bence en zoru da iletişimsiz bir şekilde içeridekileri beklemekti...

Hatların büyük bir kısmı toplanmıştı, özellikle de uzun inişlerin toplanmış olması işimizi biraz daha uzattı. Hızlı ilerlemeye çalışıyordum ve hızlı olmak zorundaydım. Belirli bir saatten sonra yorgunluk birikimi ve uyku sorunu baş gösterebilirdi. Planımızı tek seferde -1040 kampına erişmek üzerine yapmış olsak da Morca Plajı'na vardığımızda aradan çok saat geçtiyse daha sonrasında kamp atılabilecek bir alan olmadığı için burada bir gece kalma planı yaptık.

Mağarada bırakılan her karabin ve kulak ne yazık ki çelik değildi. Alüminyum karabinler korozyondan muzdaripti. Bu karabinleri toplayıp yönlendirme karabinleri olarak kullandım. Bu karabinleri açarken ipe atmış olduğum sekizli düğümünü vurmak durumunda kalmış olmaktan çok da gurur duymuyordum. Her seferinde alüminyum malzemeye olan güvenim azalıyor çelik olana ise katlanarak artıyordu.

2 yıldır mağarada kalan ve kapıları açılmayan alüminyum karabinlerin görünümü...

Morca Plajı'nda ufak bir mola verdik (1 saat) burada geçen yıldan kalmış yiyecekler de vardı. Bu yiyecekler ilginç bir şekilde kırmızı-bordo renkli canlıların oluşmasını ve gelişmesini sağlamıştık. Özellikle de salam, ton balığı, indomie ve çabuk çorba gibi sağlıksız yiyecekleri yedikten sonra yolumuza devam ettik. Yorgunluk yavaş yavaş çökmeye başlamıştı. Döşemesini değiştirmek istediğimiz yerleri de her sene olduğu gibi bu sene de zaman yetersizliğinden değiştiremeyip temkinli bir şekilde yolumuza devam ettik.

Hatları yeniden açmama rağmen tahminimden hızlı bir sürede ilerliyorduk. Sonunda Gorgoroth'a geldiğimizde hatların toplanmış olduğunu gördük. Oysa ki bu inişteki ikinci istasyonun toplanmaması gerekiyordu.

Bu sefer yorgunluklan farklı manevralar yapmak istemedim. Öncelikli olarak bu boltu geçecek şekilde yaklaşık 30-35 metre kadar bir iniş gerçekleştirdim. Üçüncü istasyonu da geçerek duvarların yaklaştığı yerde 4. İstasyona erişmiştim. Eğer iki istasyon atlayıp bu şekilde inersem sıkıntılı bir iniş-çıkış olabileceğini düşündüm. Böylece 4. İstasyondan 3. İstasyona doğru tek elimle jumarımı ilerleterek tek elimle de duvardan yaklaşık 7-8 metrelik bir tırmanış gerçekleştirdim. Böylece sonunda üstteki istasyona ulaşmıştım. Eğer belli bir vakit daha çabalarsam üstteki istasyona da erişebilmek mümkündü. Fakat daha fazla vakit kaybetmek istemedim ve fazladan bir istasyonun çok da önemli olmayacağını düşünerek Hakana seslendim ve inişi tamamladım. Ardından kampa vardık. Kamp, geçtiğimiz sene bıraktığımız şekilde duruyordu. Sadece ton balığı konserveleri bulundukları yerde pas izi bırakmışlardı. Çadırda bulunan yara bandı da küf yapmıştı. Kampı kurduktan sonra Hakan, çok güzel bir greçka yemeği hazırladı. Tek seferde döşemeyi 550 metre ilerletmiş olduğumuz için sevinçliydik. Böylece çalışmak için bu alanda fazladan bir gün daha kazanmıştık. Bundan sonrası daha kolay olacaktı. Klasik müzik eşliğinde yemeğimizi yedik ve uyku aşamasına geçtik.

1040 kampındna bir görünüm. 500'de bulunan kamp kadar büyük olmasa da 4 kişi çok rahat bir şekilde sıkışmadan kalabiliyor. sağ tarafta görmüş olduğunuz pasajın hemen girişinde bulunan ufak bir delikten iki metrelik bir iniş yaparak su ikmali yapabiliyoruz.

23 Temmuz 2021

Fotoğraf: Buğra Demirkıran

Sabah uyanıldı. Kahvaltı yapıldı. Özge, Büşra ve Deniz -525'te ki çöpleri ve fazla malzemeleri almak için saat 10.30'ta mağaraya giriş yaptılar. Saat 13.00'da -525 kampına varan mağaracılar ilk önce dışarı çıkaracakları çöpleri ve fazla malzemeleri çantaladılar. Ardından Hakan ve Ümit'in düzenledikleri mağara çadırının içine girdiler ve bu zamana kadar yapılmış en düzenli mağara çadırı ile karşılaştılar. Hakan'ın getirdiği çadır ayrıca nem ve damlacıkta yapmıyordu. Özge, Büşra ve Deniz burada saat 16.00'ya kadar yemek yiyip sohbet ettiler ve keşke kalmak için eşyalarını alsalardı diye düşündüler. Saat 16.00'da çıkışa geçtiler ve saat 21.30'ta ana kampa vardılar. Yolda çok fazla bırakılmış ip olduğunu gördüler. Böylelikle bir sonraki gün de bir ya da iki ekibin girmesi için Özge kamptakiler ile konuştu. Özge, Büşra ve Deniz -300 de çıkıştayken mağarada Amin ve Saide ile karşılaştılar. Amin ve Saide o akşam -525 te kamp yaptı.

Ümit'in Güncesi:

23 Temmuz (1160'daki yan kol)

Birgün önceki yorucu ve uzun şiftin ardından geç uyandık ve kamptan 13.30-14.00 gibi ayrılabildik. Bu kısımdan sonra, ufak döşemelerin tamamlanması da çok uzun sürmedi. Hakan'da bulunan reflektör kartları Mars Salonu'nun çökmüş galerisindeki darallardan geçerken yolumuzu hızlı bulabilmek ve başka grupların da kaybolmasını engellemek için kullandık. Fakat kartlar üzerine çizmiş olduğumuz oklar hem gidiş hem de dönüş yönünü işaret ediyordu. Bu bazı yerlerde kafa karıştırıcı olabiliyordu. Devam ettik. -1160 metrede yaklaşık 20 m ipsiz tırmanış ile erişilebilen askıda kalmış bir kol bulunuyordu. *Bu kola önce ipsiz fakat çok da güvenli olmayan (çamurlu ve birbiri üstüne yığılmış fakat ufak bir hareket ile yuvarlanan kayaların bulunduğu yer) yerden tırmandık. Ardından kolun içine girdikten sonra yine yukarı doğru 15-20 metre kadar daha yatayda devam ettik. Burada kola bağlanan dik bir şaft dikkatimizi çekti. Bu şafttan belli dönemlerde su geldiği belliydi. Üstelik bu kısma kadar gerçekleştirdiğimiz tırmanışta duvarda organik unsurlar vardı. Ufak dal parçaları da gördük. Duvarda ağ gibi beyaz lifler yer alıyordu. Bu kol tamamen negatifti. Fakat bu etkinlikte bakılmadı. Ardından yukarı çıkan bir duvar ile karşılaştık.*

Bu yan kola kanyon şekilli pasajdan ilk tırmanışı gerçekleştirdiğimiz sırada duvardaki lifler oldukça dikkatimizi çekmişti. Bu lifler muhtemelen biyolojik, mikrobiyolojik süreçlerin etkisiyle gelişmiştir. Fakat genel olarak buraya gelen organik unsurlar ya kanyondaki suyun yerden 20 metre kadar sellerle yükselmesi gerekiyor ya da yukarıdaki şafttan taşınarak gelmesi gerekiyordu. Yukarıda bulunan şaftın temiz olması dikkat çekmişti. Muhtemelen yüzeyden ufak bir girişle de olsa bağlı bulunan bu kolun 1000 metre aşağıya yağışlı dönemlere organik unsurları bu alana taşıması ile mümkün olduğu düşünülmektedir.
Ilgilenenler için kesinlikle güzel bir çalışma örneği olacaktır.

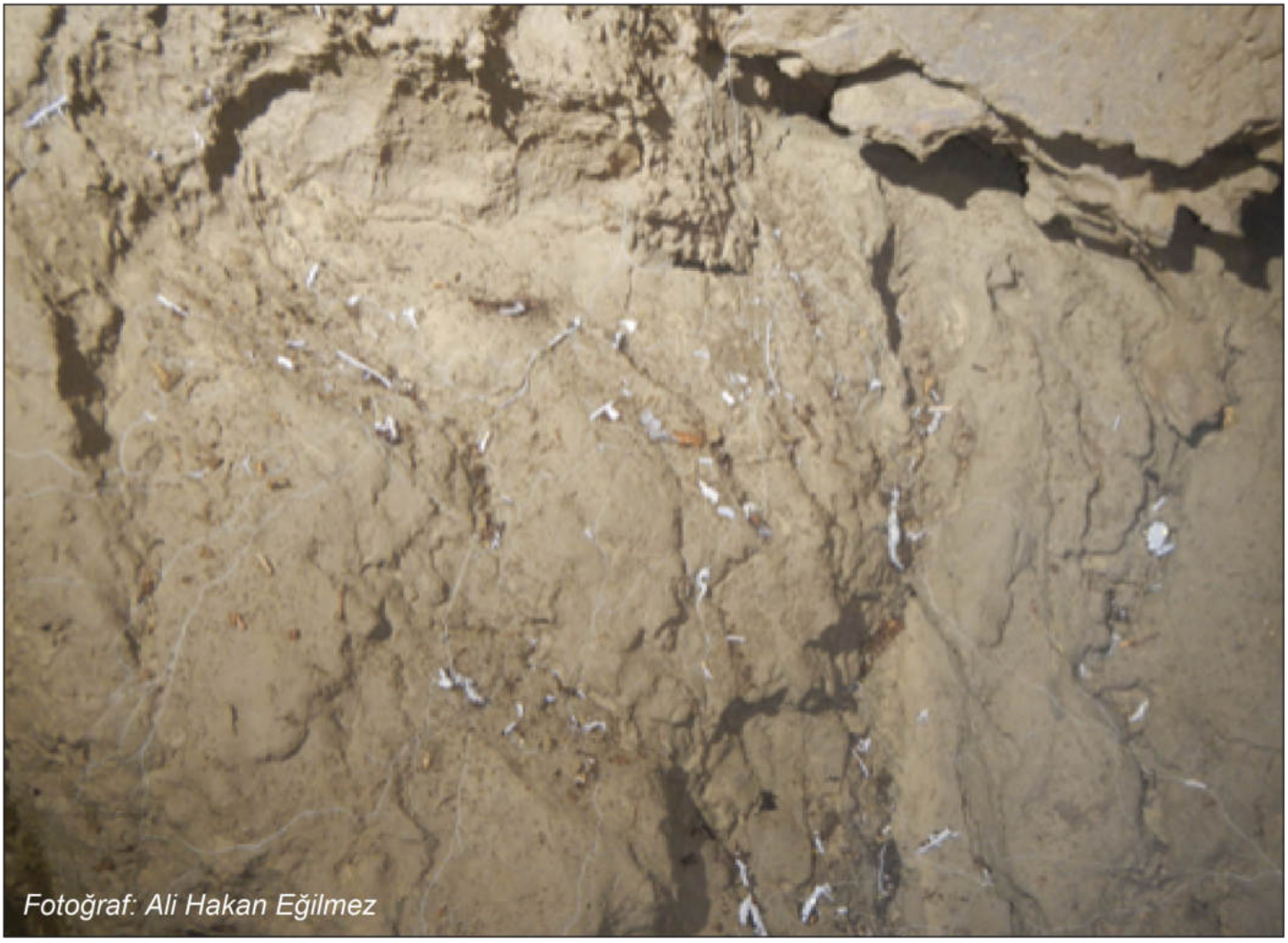

Fotoğraf: Ali Hakan Eğilmez

Yatayda devam ettikten sonra karşımıza çıkan pozitif duvar yüzeyinin eğimi dike yakındı. Bu duvar yüzeyi daha bir tırmanılası duruyordu. Bu kolda ipsiz çıkabileceğimiz yere kadar bolt çakmadan devam ettik. Yanımızda matkap olmadığı için mümkün olduğunca boltsuz bir tırmanış gerçekleştirmek istiyordum. Bu tırmanılacak 8-10 metrelik duvarın uygun yüzeyinden tırmanışa devam ettim. Hakan ise biraz aşağımda beni bekliyordu. Erişmek istediğim tepe noktasına 2-3 metre kadar mesafe kalmışken o sırada elimi attığım yer sağlam çıkmadı. Heyecandan ayağım kaydı ve ani bir refleksle kendimi duvara yapıştırdım ve Hakan'a düşebileceğimi söyledim. Hakan altımdan yükselerek ayağımı koyacağım yeri belirtti ve alttan destek verdi. Bu şekilde Hakan'ın yanına inebildim. Eğer bu şekilde tırmanışa devam etseydim üstte sağlam görünen ama sonrasında çürük olduğunu anladığım kayaçlardan çekip koparabilir ve düşebilirdim. Duvarın dış görünüşü yanıltmıştı. Böylece tırmanışa döşeme yaparak devam etme kararı aldım.

Toplamda 4 tane bolt çakmıştım. Tepeye varmama ramak kalmıştı fakat bu esnada aşağıda beni bekleyen Hakan belli etmese de üşümeye başlamıştı. Tepeye vardığımda inişi görebildim. Ufak bir iniş vardı. Fakat burası da döşeme istiyordu. Bu kısım tıpkı bir barajı andırıyordu. Arka taraf dik bir şekilde iniyor fakat tırmandığımız yüzey de pozitif bir şekilde aşağı iniyor ve duvarın kalınlığı artıyordu. Uçta bulunan kayaçlar çok dökülüyordu. Zeminden döşeme yapmak imkansızdı. Tavana erişip bolt çakmam gerekiyordu. Fakat tavana elle bolt çakmak oldukça yorucu bir eylemdi. Çalışma saatimiz de doluyordu. Hakan ile bu kısmı sonraya bırakıp kampa geri dönme de karar kıldık. Kampa yaklaşık 10 gibi varmıştık. Dinlenmeye koyulduk ve ertesi günün planını yaptık. Bu girişteki asıl hedeflerimizi sıraladığımızda şu an için öncelikli olan plana yöneldik. Morca Labirenti'nde yer alan keşfedilmemiş yan kollara girecektik.

Fotoğraf: Ali Hakan Eğilmez

24 Temmuz 2021

Saat 10.30'da Özge, Oktay, Orhan, Büşra ve Uğur kamptan ayrıldılar. Amaç Amerika'dan gelen John'u almak, Büşra ve Orhan'ı Gazipaşa'da bırakmak ve Uğur'un bozulan arabası için malzeme almaktı. Yolda Alparslan, Alparslan'ın eşi ve Alper ile karşılaştılar. Kampı ziyaret etmek ve Uğur'un Aspeg Evi için baktığı alanları görmek için geliyorlarmış. Karşılaşınca hepsi geri dönüşe geçti. Gazipaşa'da Büşra ve Orhan Antalya'ya gitmek için Alparslan'ın araca geçtiler.

Oktay, Özge ve Uğur otelden John'u aldılar. Denize girdiler, yemek yediler, alışveriş yaptılar ve dönüşe geçtiler. Uğur'un arabasına vardılar ve tamir ettiler. Uğur sonrasında arabasıyla dönüşe geçti. Özge, Oktay ve John saat 20.00'da kamp alanına vardılar.

Saat 13.00'da Hüseyin, Pejman, Majid, Hamed mağaraya giriş yaptılar. Hüseyin ve Majid -700'e telefon kablosunu kontrol etmek için girdiler. Pejman ve Hamed ise -200'den Özge'lerin çantasına sığmayan kalan ipleri aldılar. Saat 20.00 Hamed ve Pejman çıkış yaptı.

Saat 21.45'te ise Hüseyin ve Majid -700'den çıktılar fakat kablo bulamamışlar. -700 de bırakılan çöpleri ve ipleri çıkardılar. Önceki gün -525'te kamp yapan Amin ve Saide'de saat 21.00'da çıktılar. Onlarda uyandıktan sonra mağarada -650 metre civarlarına inip bakmışlar.

Ümit'in Güncesi:

Kahvaltıdan sonra 12'de kamptan ayrıldık. Morca Labirenti'nde girdik. Hakan burada kaybolmamamız için belli yerlerde işaretlemeler yaptı. Kolda sonuna kadar gittik. Öncelikli olarak dipteki sifona vardık. Burada ipsiz bir şekilde iniş yapıp sifon yüzeyine indik. Hakan bu kısımda gelen suyu şaşkınlıkla izliyordu. Dalmış olduğu sifon ile hemen hemen aynı seviyelerde (10 metre kadar daha aşağı seviyede) yer alan bu sifonun birbirleriyle bağlantılı olduğunu düşünüyorduk.

Burada yardımlaşmalı bir şekilde ufak tırmanışlar yaparak geçen sene haritalama esnasında gördüğümüz fakat girmediğimiz deliklere girdik. Önce tavanda gördüğümüze tırmandık. Burada geniş yatay bir kol bulunuyordu. Bir müddet ilerledikten sonra bir salona çıktık.

Bu salonda ilk olarak karşımızda gördüğümüz ufak deliği geçmek istedik. Öncelikli olarak deliğe biraz girip burada, Hakan'ın benim için bulmuş olduğu tam elime oturan güzel bir taş ile bambam olayına giriştim. Bir yandan kazıyorken bir yandan da taşları bambamlıyordum. Ardından Hakan devam etmek istedi.

Hakan da bir müddet kazdıktan sonra müthiş yapay mağaracılık tekniklerini kullanarak bu daraldan geçmeyi başardı. Fakat daralın arkasında görmüş olduğumuz oda tıkanıyor ve devam etmiyordu.

Sifona Dökülen su
Fotoğraf: Ali Hakan Eğilmez

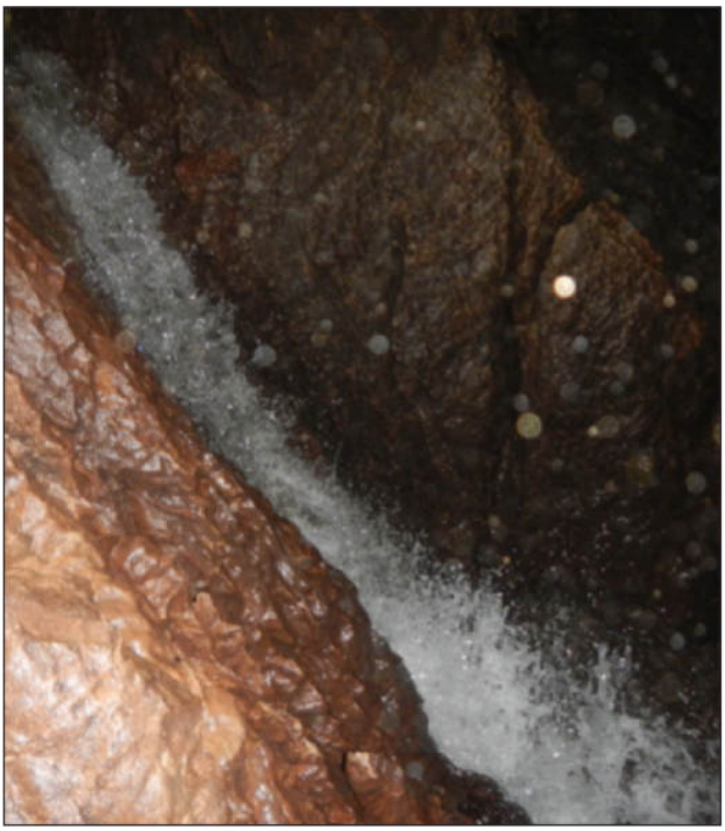

Morca Labirenti'nde ilerlemek...
Bu pasajlar görüldüğü gibi sadece yatay değil aynı zamanda darallarda baca yapmayı gerektiren kısımları da bulunuyor. Bu alanlardan bazıları bir önceki sene, geçebilmek için genişletilmiştir.

Fotoğraf:
Ali Hakan Eğilmez

Mağarada yeni karşılaştığımız sifonda Hakan ölçüm alıyor. Bu sifon yakınındaki bir önceki sifondan 2.8 m daha yukarıda yer alıyor.

Hakan buradan çıktıktan sonra aşağı doğru devam eden kola bakmak istedim. Önden gittim. Kol kumlu bir zemin ile devam ediyor ve bir müddet sonra kum miktarı oldukça artıyor ve tıpkı karda yürüyormuş hissi vererek aşağı doğru devam ederek bir sifon ile son buluyordu. Geri çıkıp Hakan'a haber verdim ve ardından ölçüme başladık. Karşılaştığımız bu sifon da büyük sifon ile hemen hemen aynı seviyedeydi ve birbirlerini besleyen bu sifonlar ile mağaranın daha derine gidemeyeceğini bir kez daha görmüş olduk.

Salona geri döndüğümüzde hemen üst tarafımızda bulunan bir kolu daha araştırdık. Burada da yukarıdan gelen bir şaft bulunuyordu. Bu şaft oldukça temizdi, şu an için kuru olsa da yağışlı dönemlerde su getirdiği belliydi. Bu şafttan gelen sular da aşağıda yer alan sifonu dönemsel olarak besliyordu. Bu salondan geçen sene ölçümünü aldığımız son noktaya kadar ölçüm alarak geri döndük. Burada ölçümleri bağladıktan sonra yatayda görünen diğer deliğe girdik. Fakat burası da ufak iki kol ve bir odadan oluşuyordu. Bu kısmın da devam etmediğini görüp ölçüm alıp geri dönmeye karar verdik. Toplamda 150 m kadar ölçüm almıştık fakat geçtiğimiz yıldan beri kafamızda oluşan soru işaretlerinden bir kısmını da silmiştik.

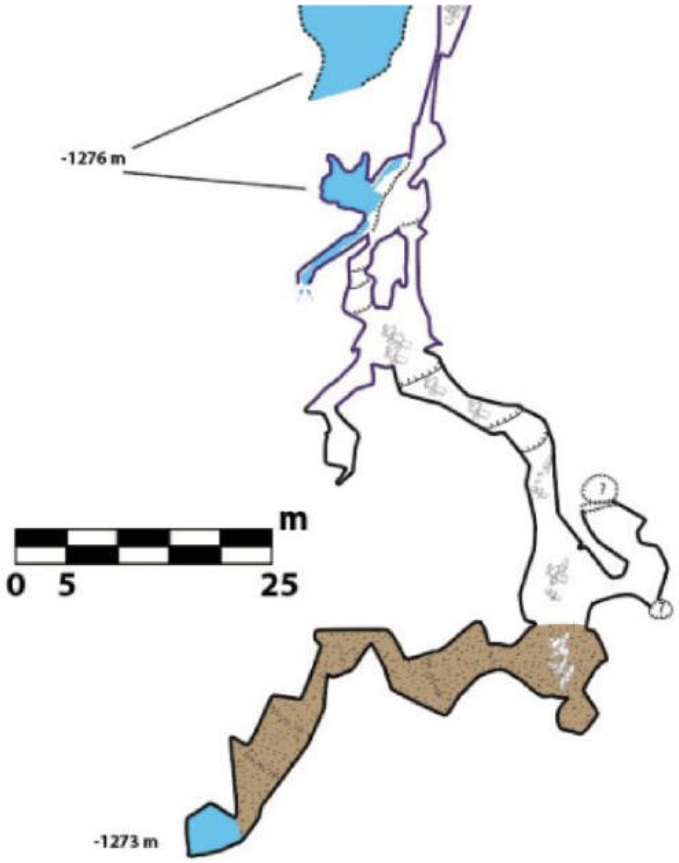

Hakan ile ölçümünü aldığımız yeni pasajlar siyah ile çizilmiştir.

Labirentten dönüşte işaretlemeler oldukça işe yaramıştı. Böylece hızlı bir şekilde dönüşe geçerek kampa vardık. 21.30 gibi mağaranın mutfak şefi Hakan Bey'in yapmış olduğu makarnayı yedik. Ardından dinlenmeye başladık.

Hakan şeften doyurucu ve besleyici enfes bir makarna
Fotoğraf: Ali Hakan Eğilmez

25 Temmuz 2021

Özge, Oktay ve John kahvaltıdan önce suları doldurmaya ve bulaşık yıkamaya gittiler. Saat 09.00'da kahvaltı yapıldı. Saat 10.30 civarlarında Oktay ve Deniz kamptan ayrıldı. John ve Poyraz Morca yan kollarının denk geldiği yerlere giriş yapılabilir mi diye bakmaya gittiler. Ufak bir yüzey tarama yapmışlar. Gidiş: 11.00 Dönüş:13.00 (Koordinatlar John'da)

Özge ve Saide gün içinde mağaradan çıkan tüm çantaları boşaltıp çöp ve kullanılacakları ayarladılar. Islak ipleri serip kuruttular. John kamp alanının sağında yer alan çukurda kazı yaptı. Fakat patlatma gerekiyordu. Emin olamadıklarından patlatma yapamadılar.

Yağış başladığından diğer yüzey tarama ve belirlenen yerlerdeki ölçüm planı yapılamadı. Aşırı şimşekli ve yağışlı bir gündü.

Hamed, Pejman, Buğra ve Ekrem saat: 17.00'da kamptan araç ile ayrıldılar. John Amerika'dan getirdiği Drone'u denedi. Fakat bir türlü Drone çalışmadı. Suyun orada internet bağlantısı için gittiler ama yine de çalışmadı.

Ümit'in Güncesi:

Bugün mağarada son araştırma günümüz. Morca Labirenti'nde bulunan araştırılmamış veya ölçülmemiş diğer kollara bakacağız. Mağarada geçirdiğimiz her gün yorgunluk birikimi daha da artıyor. Bu nedenle her gün bir miktar daha fazla uyuyoruz. Çalışma saatlerini de küçük küçük kısıyor ve vücudumuza binen yorgunluk birikimini hafifletmeyi hedefliyoruz. Klasik bir şekilde bu koldan şöyle ilerledik daralları şöyle geçtik diye anlatmanın anlamı yok.

Direkt olarak konuya girelim:
Bu sefer kolda sonuna kadar ilerlemedik. Önce büyük olan kollardan başlayarak işaretlemeler de yaparak ölçüme koyulduk. İlk ölçtüğümüz kol Kotze ile ölçümleri birleştirdiğimiz odaya çıktı. Buradan diğer kollara da giriş yaptık. Bunlar da bir şekilde geçmiş olduğumuz kollara bağlanıyordu. Bakir kollar da yine aynı kollara çıkıyordu. Bu kolların neredeyse hepsini ölçtük. Araştırdığımız ve ölçtüğümüz kolların sürekli olarak aynı kollara bağlanıyor olması bir yerden sonra canımızı çok sıkmıştı. Farklı kollardan yeni pasajlara yeni kollara bağlanma umudumuz azalmıştı. Bir yandan tırmanış yapıyor bir yandan dar yerleri genişletiyor bir yandan işaretleme yapıp bir yandan da kaybolmadan ölçüme devam etmeye çalışıyorduk. Bu kol bizi oldukça yormuştu.

Ölçümüne girmediğimiz sadece bir kol kalmıştı. Fakat bir önceki sene bu kolda Rıza ile ilerlemiştik. Bu kolun da ileride aynı kollara bağlandığını biliyorum. Hem fiziksel hem de kafa karıştırıcı bu kollarda zihnen yorulduktan sonra bu kalan kolun ölçümlerini sonraki girişlere bırakma kararı aldık.
Bundan sonra bu kolda Hakan'ın girmediği diğer geniş kola ilerledik. Burada da bir miktar fotoğraf çektikten sonra kampa dönüş yolculuğumuz başladı. Hakan -1040 kampındaki son akşamımız için mükemmel bir greçka

yemeği hazırladı. Klasik müzik eşliğinde greçkaları yedik. Kamptaki envanterin sayımını yaptık. İleriki günler için planlamalar yaptık ve tabi ki de mağara kamplarının olmazsa olmazı dedikodularımızı da yaptık ve dinlendik.

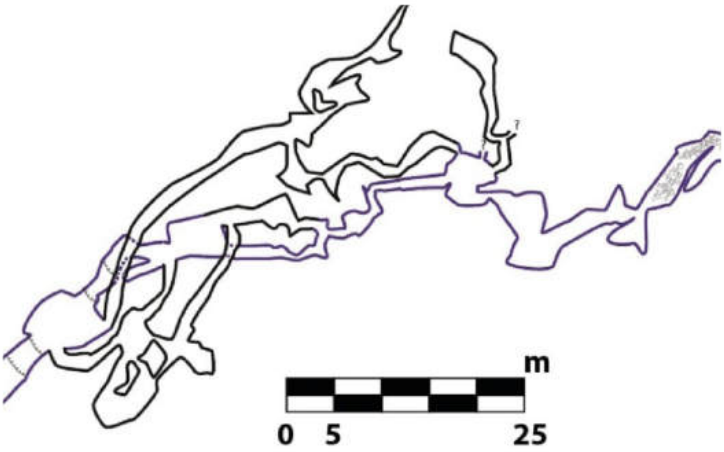

26 Temmuz 2021

Saat 08.00'da kahvaltı yapıldı. John, Poyraz, Majid ve Hüseyin Çamurlu

Dönemsel olarak suyun yükseldiği veya farklı yerlerde girdiği durumlarda oluşan ripple-mark benzeri kumullar. Fotoğraf: Ümit Günhan

Gidiş: 10.00 Dönüş: 20.20 (John maalesef ölçümleri kaybettiği için çizilemedi.) Özge saat 10.30'ta Morca'nın arka tarafında yürüyüşe çıktı. Birkaç yer buldu, koordinatlarını aldı. 13.00'da kampa geldiğinde Saide ve Amin vardı. Onlar da Özge gelince Çoban Doktor'un oraya duşa gittiler. Özge kampta 2-3 saat tek başına kaldı, resim çizdi, son ses müzik dinledi vs. İranlılar duştan döndüler. Ardından Özge ve Amin Morca'nın arkasında daha önceki ekspedisyonda ölçümünü

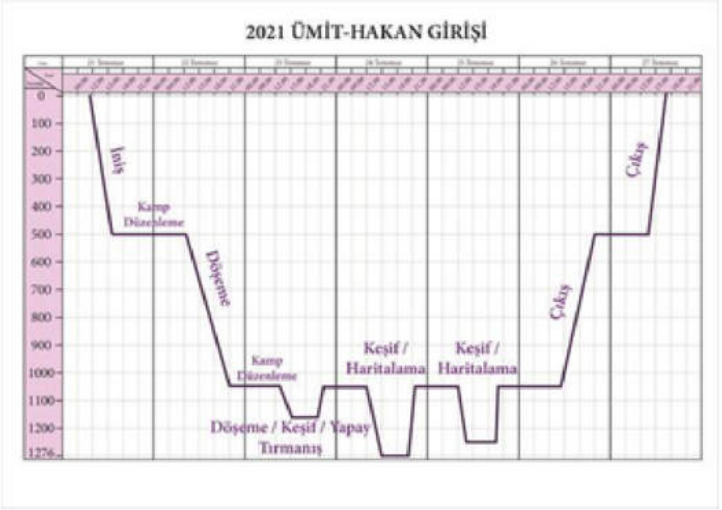

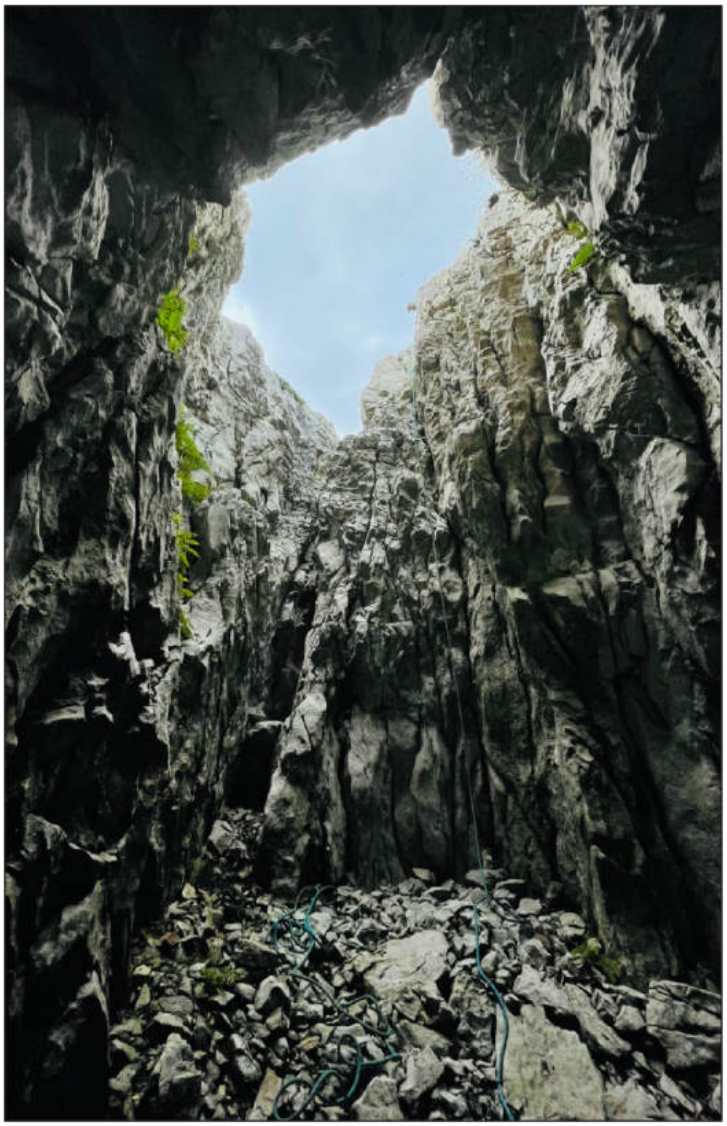

Önceki senelerde bakılan ve ölçümü kaybedilen yer
Fotoğraf: Özge Kahraman

aldıkları fakat kaybettikleri yere gittiler.Döşeme yapıldı ve Özge mağaraya girip ölçümü aldı. Amin dışarıda bekledi. Yakında bir yere daha baktılar, dibi karlı idi. Sonradan bakmaya karar verdiler. Gidiş: 15.30
Dönüş: 17.00
Saat 17.30'da Çoban Yusuf geldi. Çekirdek çıtlayıp sohbet edildi. Çoban Doktor'un gerçek adının Bekir olduğu öğrenildi.

Ümit'in Güncesi:

Birer çanta ile 500 kampına doğru yola koyulduk. 500 kampına vardığımızda çıkışa devam edip gece vakti kamp alanına varabilirdik fakat bunu tercih etmedik. 500 kampında dinlenerek çıkmayı tercih ettik.

Poyraz'ın Güncesi:

Saat 10.00'da Poyraz, John, Hüseyin ve Majid Çamurlu'ya doğru yola çıktılar. Hızlı bir şekilde Çamurlu'ya vardılar. Hüseyin ve Majid, Çoban Yusuf'un evinin oradaki kayada rescue için beklerken Poyraz ve John mağaranın devamını döşemeye girdiler. 11:40 gibi giriş kısmı döşendi, döşeme sırasında düşen taşlardan biri 2. yada 3. istasyonun boltunu yamulttu. John üstünde sıkışan boltla birlikte istasyonu çekiçleyerek iptal etti (kulak hala orada duruyor ve kesinlikle kullanılmamalı) giriş kısmındaki döşeme ne kadar iyi yapılırsa yapılsın yine de mağaranın yapısından ötürü her zaman sıkıntılı, ip sürtüyor ama asıl sorun ipin zarar görmesi değil sürttüğü yerdeki taşları düşürmesi.

İnilen "A" kolundaki karın üzerine indiler, biraz etrafa bakındıktan sonra geçen sene ki geçidi buldular. (geçen sene düşmek üzere olan askıda kalmış kar zeminin bu sene çökmüş olması da gözlemler arasındadır). Saat 13.00-14.00 civarı delikten geçip bağlantı odasına ulaşmışlardı. B kolundaki karlar bu sene baya erimişti. Yaklaşık 20 metrelik bir derinliğe ulaşmıştı. Bunu gören Poyraz ve John hemen döşeme yapıp B koluna baktılar.

Kazaya Ramak Kala: *John, B kolundaki döşemeyi bitirip dibe ulaştığı sırada Poyraz kafasını uzatıp bakarken kaskına bir şeyin çarpıp sektiğini fark etti birkaç saniye sonrasında kafasından seken şeyin ufak değil 20-25 santim boylarında bir kaya olduğunu gördü. Hemen 'ROCK!' diye John'a seslendi. Neyse ki kafası kayayı baya sektirmişti ve kaya John'u riske atmayacak kadar öteye uçmuştu. Poyraz ilk başta olayı anlamadı sonra taşın kafasının 4-5 santim üstündeki tavandan kopup düşmüş olduğunu fark etti (belki kafasıyla çarpmışta olabilir)*

(Her halükarda bu olaydan çıkarılacak ders; Çamurlu Mağarası'nda çok fazla gevşek taş ve çamur üstüne oluşmuş oluşum var. Fosil bir mağara, girecek kişilerin buna dikkat etmeleri gerekli.)
B kolu beklendiği üzere karla tıkanıyordu ama ileri ki araştırmalarda bakılabilir zira zemin hala görülmedi ve geniş gidiyor bu yüzden potansiyeli yüksek.
Malum kol bittikten sonra John "brick" isimli Amerikan yapımı elektronik mağara haritalama cihazı ile ölçüm almaya başladı. Poyraz'da mağaranın devamını döşemeye gitti. Poyraz döşemeyi John'da ölçümleri bitirdikten sonra dipte (-130) buluştular. Mağara buradan hala devam diyordu. Poyraz aşağı giden deliklerden birine iple birazcık inip devam ettiğinden emin oldu ve taş attı. Poyraz'ın tahmin ettiğine göre en az 30 metre gidiyordu. Rescue saatine yaklaştıkları ve döşeme malzemeleri bittiği için çıkışa geçtiler. Çıkış sırasında karlı yere vardıklarında Poyraz'ın kolunu koyduğu kar kütlesi çöktü ve Poyraz zemine yaklaşık karlı 1 metrelik bir düşüş gerçekleştirdi. Düştüğü yerin altının boş olduğuna ve çökeceğine emin bir şekilde birkaç saniye kara gömülü bekledikten sonra bir şey olmayacağını anlayıp "I'm okay" dedi. Mağara taş riski çok yüksek olduğu için teker teker çıktılar.
Sonuç: Mağara devam ediyor ancak malum deliği bulmak biraz zor, döşeme diğer koldan yapılabilir bu sayede kar çamur ve taştan da uzak kalmış olur mağaracılar. Döşeme komple değişmeli, güvenli taşsız yerler var ama ulaşmak biraz zor olabilir. Mağara yeni giren ekiplerden (İlanlılar, Ukraynalılar) hiçbiri devam eden yeri bulamamıştır, bu sebeple önümüzdeki senelerde yapılacak araştırmalarda mutlaka daha önce mağaraya girmiş birisi ekipte bulunmalı. Mağaraya her girişte ayrı bir döşeme yapıldı ve hepsi taş düşen yerlerden gidiyor bir daha ki girişlerde iyi bir döşeme yapılıp girilmesi ve inişin b kolunda yapılması gerekli.

27 Temmuz 2021

Saat 08.00'da kahvaltı yapıldı. Özge, Amin ve Majid -80'de ki yan kolun düzgün ölçümü için saat 11.00'de mağaraya girdiler. Yan kolun döşemesi sökülmüştü. Tekrar yaptılar. Özge ölçümü aldı. Bitimi sağ ve sol 1'er metre giden iki yerle bitiyor, dar ve kayalarla kapanmış. Damlalar halinde su akışı var. Hava akımı yok. Patlatma ile de uğraşılması gerekir. O yüzden döşemeyi söküp çıkışa geçtiler. Kampa saat: 14.00'da döndüler.

Saat: 15.00'da Özge, John ve Poyraz aşırı dar ilerleyen bir düdene bakmak için yola çıktılar. Giderken kamp ve Morca arasında Özge'nin baktığı yere göz attılar. Doğal bağlantı ile Özge iniş yaptı. Çok ilerlemediği görüldü. Fakat hava akımı vardı. Özge ölçümü aldı. (John maalesef ölçümleri kaybettiği için çizilemedi.) Yüzey taramaya devam ederken Özge bir yer daha gösterdi ama daha önce bakılıp bakılmadığından emin değildi. Dönüşte bakalım dediler. Dar yere vardıklarında Özge giyindi. John'da döşemeyi yaptı. Gerçekten aşırı dardı. Özge denedi ama maalesef uzun uğraşlardan sonra olmadı. Hatta o kadar dardı ki Özge'nin ayakkabısı sıkıştı, çekeyim derken ayakkabı ayağından çıktı ve mağaranın dar derinliklerine doğru yol aldı. John yarım saat ortada kayayı kırmakla uğraştı. Özge denedi maalesef yine geçemedi. O esnada Poyraz Özge'nin tek ayakkabılı haline üzülüp Özge'nin çizmelerini almak için kampa geri döndü. Daha sonradan ekip dönüşe geçti. Dönüşte diğer mağara başında bolt olduğunu gördüler. Özge yine de inip baktı ama ölçümünü almadı.

Saat 17.00 de kampa vardılar. Ardından telefon etmeye Çoban Doktor'un oraya gittiler. Döndüklerinde Hakan ve Ümit'i kampa varmış gördüler ve mutlu oldular. Çünkü telefon ile iletişim olmadığından kampta olan herkesin beyninin içinde hep korku oluyordu.

Ümit'in Güncesi:

Çıkışa geçtik ve herhangi önemli bir olay yaşamadan yüzeye vardık. Yüzeyde bekleyen ekip artık sabırsızlanmaya başlamıştı. Çıktığımızı görünce çok sevindiler. Plandığımız işleri %95 olarak gerçekleştirmiştik. Bundan sonra diğer girişleri daha rahat planlayabilecek, 500 kampında çok sayıda mağaracı yol üzerinde geceleyebilecek ayrıca telefon iletişiminin olmadığı bu durumda nispeten kafamızın rahat olmasını sağlayacaktı. Ek olarak bu seneki ekspedisyonda çantalama, benzin ocağı kullanımı, düzgün beslenme ve yemek yapma, yiyecek tercihi ve uyku düzeni kısmına uyarak, insani yorulma ile girişleri bir miktar rehabilite edebildik.

28 Temmuz 2021

Sabah 08.00'da ekip kahvaltı yaptı. Saat 10.00'da Özge, Hakan, Poyraz, Majid, Amin ve Saide araç ile Gazipaşa'ya doğru yola çıktılar. Saat 13.00'da yemek yediler. Yemekten sonra İranlılar ekipten ayrıldılar. Özge'nin işten dolayı İstanbul'a dönmesi gerekti ve son anda uçak bileti aldı. Sonrasında kampa tekrar dönecekti. Saat 14.30'da Özge'yi havalimanına bıraktılar. Ayrıca havalimanından Ukrayna'dan gelen mağaracı Kateryna ve Zina'yı aldılar. Saat 17.30'da Hakan, Poyraz, Kateryna ve Zina Morca'ya doğru yola çıktılar. Conventör çalışmadığı için Hakan Gazipaşa'da sıcakta 2 saat aradı.

29 Temmuz 2021

Matkap bataryaları güneş panelinden şarj edilemediği için Çoban Yusuf'un evine gidilip şarj ve internet kontrolü yapıldı. İtümak'ın ne zaman kaç kişi geleceği ile ilgili görüşmeler yapıldı. Çoban Yusuf yemek ikram etti.

30 Temmuz 2021

Yapılan hazırlıktan sonra (çantalama ve yiyecek benzin ocakları ve yakıt) 4 kişi (Ümit-John-Zina-Kateryn) 05.08.2021 tarihinde saat 21.00 de çıkış yapmak üzere saat 13.00'de mağaraya girdiler. Hakan bundan sonra her gün düdüklü tencerede (kuru fasulye, yeşil-kırmızı mercimek-kara buğday, erişte, nohut) yaptı. Kahvaltı ve diğer kamp işlerini organize etti.

Ümit'in Güncesi:

Mağaraya giriş için gerekli çanta hazırlıklarını bir gün önceden tamamlamıştık. John'un kişisel eşyaları kendi mağara çantasına sığmamıştı. Bu nedenle mağara çantası sayımız 4'ten 5'e çıkmış oldu. Zina ve Kateryna 5. çantayı kendilerinin taşımayacaklarını belirtti. Böylece, mağaraya 2 çanta ile inecek kişi yine ben olmuştum. Önden inişe geçtim. Tahmin ettiğim iniş süresinden daha kısa bir zamanda (dört buçuk saat) 500 kampına varmıştık.

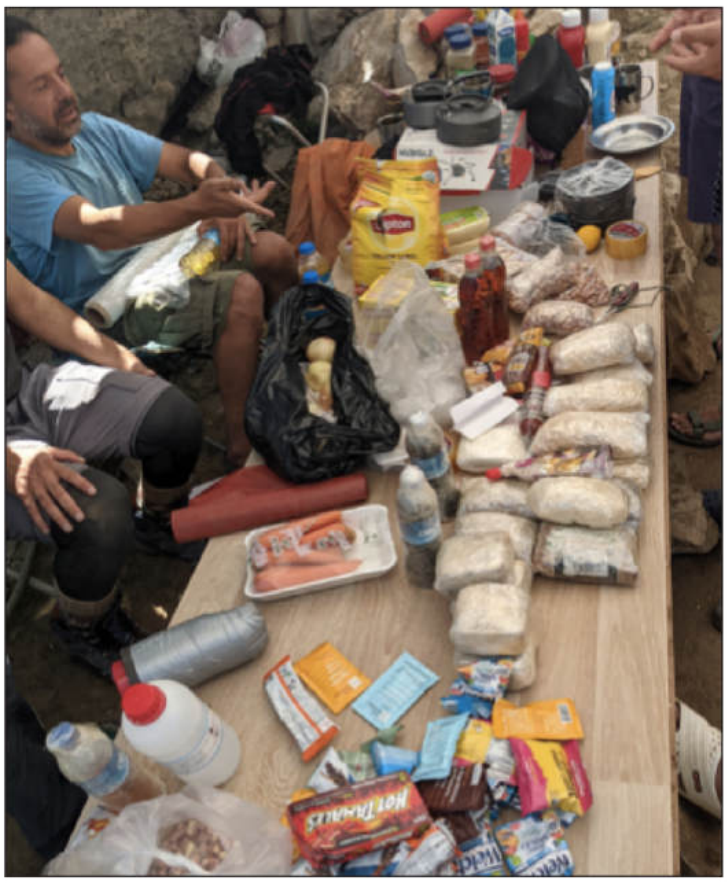

Fotoğraf: John Fioroni

31 Temmuz 2021

Kampta kalan Hakan, Poyraz ve Hüseyin kamp işleri, çöp yakımı, genel düzenleme ile ilgilendiler ve dinlendiler.

Ümit'in Güncesi:

Bugün 500 kampından 1040 kampına gidecektik. Hem hatlar kurulu olduğu için hem de gece 500 kampında dinlendiğimiz için rahat bir şekilde inebilecektik. Ben önden gidiyor arkamdan John ve onun arkasından da Zina ve Kateryna geliyordu. Bazı geçişlerde çantaları önden elden ele alabileceğimi söyledim. Bir yerde kendimi çok kaptırmış olmalıyım ki çantaları kendi başıma dar geçişlerden ilerletmeye devam etmişim. Ukraynalı mağaracıların uyarmasıyla kendime geldim ve kendi çantamla devam ettim. Yallah inişinde değiştirmek ve back-up'lamak istediğim yerleri bu sefer değiştirmeye niyetliydim. Matkabı ve gerekli döşeme setlerini aldım. Fakat bir sorun vardı ki John'un matkabının bataryası bitikti. Soğuktan hızlı bir şekilde bataryanın bitmiş olması bana zor bir şekilde kol gücüyle matkabı zorlayarak yalnızca iki bolt çakabilmeme müsaade etmişti. Bunlar dışında bir perlonla da bir diğer döşemeyi düzeltmiştim. Ardından ne yazık ki daha fazla değişiklik ve düzeltme yapamadan ekibin kalanına seslendim.

-1040 kampına geldiğimizde inişimiz toplamda 5 buçuk saat sürmüştü. Greçka ve brendi eşliğinde keyifli bir gece geçirdikten sonra uyku vaktimiz gelmişti.

Fotoğraf: Ali Hakan Eğilmez

1 Ağustos 2021

İtümak'tan Eren ile konuşuldu. Genel istekleri -1000 metreye inmek olduğunu belirttiler. Ayrıca kampa 8 kişi gelmek istediklerinden Özge onlara ekstra Anamur Belediyesi'nden araç ayarlamıştı. Ancak yapılan plana göre bir sonraki gün gelecek olan İranlılar -1000 ve yukarısını toplayacaklarından çakışma olacağı için 500 metre ve yukarısını toplayabilirsiniz önerisine sıcak bakmadılar. Kampa geliş tarihlerini 06 Ağustos olarak söylediklerinden o esnada aşağıda olacak İranlılar toplama yapacaklardı. Hakan'ın erken gelmeleri teklifine 'Biz Gazipaşa'da denize giriyor tatil yapıyoruz. Ayın 6'sı gibi müsait oluruz' diye belirttiler. Sonrasında gelmeme kararı aldılar. Özge ile konuşularak belediyeden ayarlanan araç iptal edildi. *(Neredeyse 6-8 ay önceden planlanan ve geliriz denildikten sonra son anda fazla sayıda bir grubun iptal etmesi ve ön koşul ile gelmek istemeleri maalesef ekibi zor durumda bırakmıştır.)*

Ümit'in Güncesi:

Hem mağaranın geri kalan kısmını göstermek, tanıtmak hem de genel bilgilendirme amaçlı, bugün hep birlikte bir ekip olarak gitmeye karar verdim. Öncelikli olarak Hakan ile yarım bıraktığımız yan koldaki döşemeye devam ettik. Ben önden döşeme yaparken ekip de alt taraflarda güvenli bir yerde bekledi. Tırmanış bittikten sonra 3 bolt çaktım ve küçük bir iniş yaptım. Ardından yeni bir iniş ile karşılaştım.

Bu inişin 30 metreden fazla gittiğini düşündüm. Kolun devam ettiğini anlayınca, burada yapacak çok iş olduğunu düşünüp güvenli ve kalıcı bir döşeme yapmaya karar verdim.

Önce takıl-geç ardından iniş şeklinde döşemeyi tamamladım.

Döşemeyi bitirip indikten sonra indiğim yerde ayak izleri gördüm ve ardından bulunduğum yerdeki kayanın üstünde m105 yazısını görmem ile birlikte yine yan kol ile aynı kolda olduğumuzu anlayıp kahroldum. Her yan kol bu yan kola çıkıyordu...

Ardından Zina ve Kateryna'ya; çökmüş galeriye gidip tırmanışa başlayabileceklerini söyledim. Biz de John ile ölçüm alıp toplama yaptık ve yanlarına geldik. Zina ve Kateryna matkap bataryasını harcamak istememişler. Soldan çıkıp bir bolt çakmışlar. Fakat çıktıkları alanda bolt çakacak uygun alan bulamadıkları için inmişler. Ardından sağ taraftan tırmanmaya çalışmışlar. Bu kısımın daha iyi olduğunu belirttiler.

Sonrasında da birlikte kampa döndük. Brendili çaylarımızı yudumladığımız sırada, bir sonraki günün planını yaptık.

Zina ve Kateryna, etli mükemmel bir greçka yaptılar bunu yedikten sonra biraz daha çay içip uyku safhasına geçtik.

02 Ağustos 2021

Saat 16.00'da İranlılar 7 kişi geldi. 4 erkek 3 kadın olan ekip Otel Tahran alanına geçip dinlenmeye geçtiler. Yaptığımız ön plana göre 6 Ağustos giriş yapmak üzere hazırlık yapılmasına karar verildi. Özge ve Oktay ile konuşularak mağaradan çıkacak teknik malzemenin nasıl geri götürüleceği konuşuldu. Hakan'ın aracı tek başına yetersiz kalacağından ilave bir araca ihtiyaç olacağı belirtildi. Eski Aspeg üyelerinden İsmail Hakkı Şeker ile görüşüldü ve kendisi Aydın'dan yardım etmek için gelme kararı aldı.

Ümit'in Güncesi:

Sabah uyandığımızda ufak bir su krizi yaşayacakken John krizi önlemek için su almaya gönüllü oldu. Su için sıcak uyku tulumundan çıkıp dikey daral geçmek küfür gibi bir şey olmalı sanırım. Kahve ve kahvaltıdan (kahvaltıda erişte yiyoruz) sonra herkesin dili çözüldü. Ardından plan yapmaya koyulduk. Zina ve Kateryna kampa gelen inişi döşemek istediler. Ben de yapılacak işleri sıralayıp içinden seçtiklerini yapabileceklerini belirttim.

Bir süre harita üzerinde yapılacak işlerin yerlerini belirleyip hazırlığa koyulduk. Ayağımdaki yara daha da kötüye gidiyordu. John ile 11 gibi yola koyulduk. Önce mağaranın 3 kola ayrıldığı yerde kuzey-kuzeybatıda ve ana kolda bulunan olası yan kola (çökmüş galerili alan) çıkmaya çalıştık. Bu alandan biraz tırmandığımızda kolun gittiği, belli belirsiz seçilebiliyordu.

Çökmüş galeriye geldiğimizde John sol taraftan yapılacak bir tırmanışın daha kolay olabileceğini belirtti. Önce ekipmansız tırmanılabilecek alanı tırmandım. Ardından John'dan matkabı istedim.

Fakat matkabın şarjı bitmişti. El ile çakmaya devam ettim. İlk boltu çaktıktan sonra en uygun rotanın; kayanın altına (bana göre tavan) bolt çakıp ilerlemek olduğunu düşündüm. Fakat el ile tavana bolt çakmanın yoruculuğunu bildiğimden vazgeçtim. Matkap bataryasını çıkarıp tulumumun içine koydum ki böylece ısınıp çalışabileceğini düşündüm. Fakat hayalperest bir durumdu. İşe yaramayınca daha fazla denemekten vazgeçtim.

John, diğer tırmanılacak alana dönmenin daha makul bir yol olduğunu düşündü. Bu alana da geldikten sonra soldan tırmanmaya çalıştım. Serbest tırmanışta iyi olmadığımı biliyordum fakat yapmaya çalıştığım şey resmen çamurdan bir tepeye tırmanmaktı. Ayaklarım yerine dizlerimi kullanınca biraz uzun sürse de çıkmayı başardım. Deliğin neredeyse tam karşısındaydım. Çökmüş ve askıda kalmış bir mağara koluydu. Buraya çıkmak için iki yol var. Bir tanesi çıktığım yerden takıl geç döşeyerek ulaşmak, diğeri ise aşağıdan boltlayarak tırmanmak. 7-8 bolt ile ulaşılabileceğini düşünüyorum. Fakat bu kolun gittiği taraftan (eğer dümdüz giderse) bizim geldiğimiz kanyon şeklindeki pasaja çıkabileceğimizi düşünüyordum.

Çökmüş galerinin tavanına bakıldığında tırmandıktan sonra arkaya doğru devam ettiği görülebilmektedir. fotoğrafta ölçek olmasa da devasa büyüklükte olduğunu anlayabilmek zor değil.

Fotoğraf: Ümit Günhan

Eğer kol sağa yani batıya dönerse farklı bir sisteme bağlanılabilir. Saat henüz erkendi. Zamanımızı buna harcamak istemedik. Zamanımızı harcayabilir fakat ulaşamayabilirdik. Yarım kalacak bir işe başlamak istemeyip fotoğraf çekerek dönüş yapmaya karar verdik.

John'u bu sırada oldukça fazla bekletip üşüttüm. Ardından kampa döndüğümüzde Zina ve Kateryna kampın arkasındaki büyük dikitli alanda tırmanışa devam ediyorlardı. Fakat bir süre sonra onlar da istedikleri kola erişemeyip tırmanış yaptıkları hattı bırakarak kampa dönüş yaptılar. Artık yavaş yavaş hepimizde yorgunluk belirtileri başlamıştı.

Çalışmak için bir günümüz daha vardı. Geceyi, ertesi günü ve mağaranın sonraki yıllarda da devam edip etmeyeceği konusunda düşünerek geçirdim. İki seçeneğin de artılarını ve eksilerini gözden geçirdim. John, Zina ve Kateryna'dan da düşüncelerini açıklamalarını istedim. Mağara o an orada bulunan herkesin çok hoşuna gidiyordu ve yan kollara tırmanmak için mağaranın devam etmesi gerektiğini belirtiyorlardı. Fakat sorun şuydu; ipler çok eskimiş, şişmiş ve düğüm yerlerinden açılmaya veya ezilmeye yüz tutmuşlardı. Kesinlikle birçok yerde döşemenin de ufak da olsa değişmesi de gerekiyordu. Mağara seneye de devam ettirilebilir, hatta diğer yıllarda da sürecek dalışlı ve tırmanışlı etkinlikler düzenlenebilirdi fakat bu ekiplerin de güvenli bir şekilde inip mağarada işlerine devam edebilmeleri için de mağaranın döşemelerinin daha güvenli bir hale getirilmesi gerekiyordu.

Tırmanılacak çamur tepesinin bir kısmının görünümü. Alt kısımların eğimi daha düşük olduğundan tırmanması daha kolay fakat yukarı çıktıkça eğim artıyor ve çamurda daha kaygan hale gelen bedeniniz bu kısmı çıkarken zorlanıyor. sürekli iki ileri bir geri şeklinde devam eden tırmanışta çok sayıda taş da düşebiliyor. en mantıklısı soldan çıkmak. ilk çıkan yaklaşık 25 metrelik bir ip atmalı. böylece buraraya tırmanacak diğer kişiler iple daha güvenli bir şekilde tırmanışı tamamlayabilir.

Ayrıca telefon hattının da onarılıp döşenmesi gerekiyordu. Risk almak istemedik ve mağaranın toplanmasına karar verdik. Kamptaki az sayıda insan ile mağaranın tamamen toplanmayacağını biliyordum.

Ertesi gün için Zina ve Kateryna benimle pazarlığa girdi. Ben de onlara iki seçenek sundum. Sifonu görmek ve bize yardımcı olmak için dilerseniz sifona gelebilirsiniz veya yaptığınız tırmanış umut vaat ediyorsa tırmanışa devam edebilirsiniz. Sifonu görmek isteseler de toplama yapmak istemediklerini anladım.

Böylece dipten örnek alma ve mağarayı toplama işi ben ve John'a kalmıştı.

03 Ağustos 2021

Özge ile konuşuldu ilave araç olarak İsmail Hakkı Şeker'in geleceği öğrenildi. Kampta bulunan teknik malzemenin çoğu İsmail Hakkı ile gidecek şekilde çantalama yapıldı.

Ümit'in Güncesi:

Bugün bizim için ne kadar süreceğini bilmediğimiz uzun bir gün olabilirdi. Bunu kamptakilere belirttik. Gece yarısına kadar kampta olabileceğimizi söyledim. Yine de rescue olarak verdiğimiz saatte dönsek bile 13-14 saatlik bir şift atmış olacaktık. Bunu istemiyordum fakat Aspeg stilinden alışık olduğum bir şift atma tekniğiydi. O yüzden hazırlıklıydım. Nitekim John da daha öncesinde bir güne yakın Ender ile şift atmıştı. Tek korkum, kişi başı iki çantadan fazla yükle ilerlemekti. 4 çanta ile Mars salonundan çıkış yapmamız gerekiyordu.

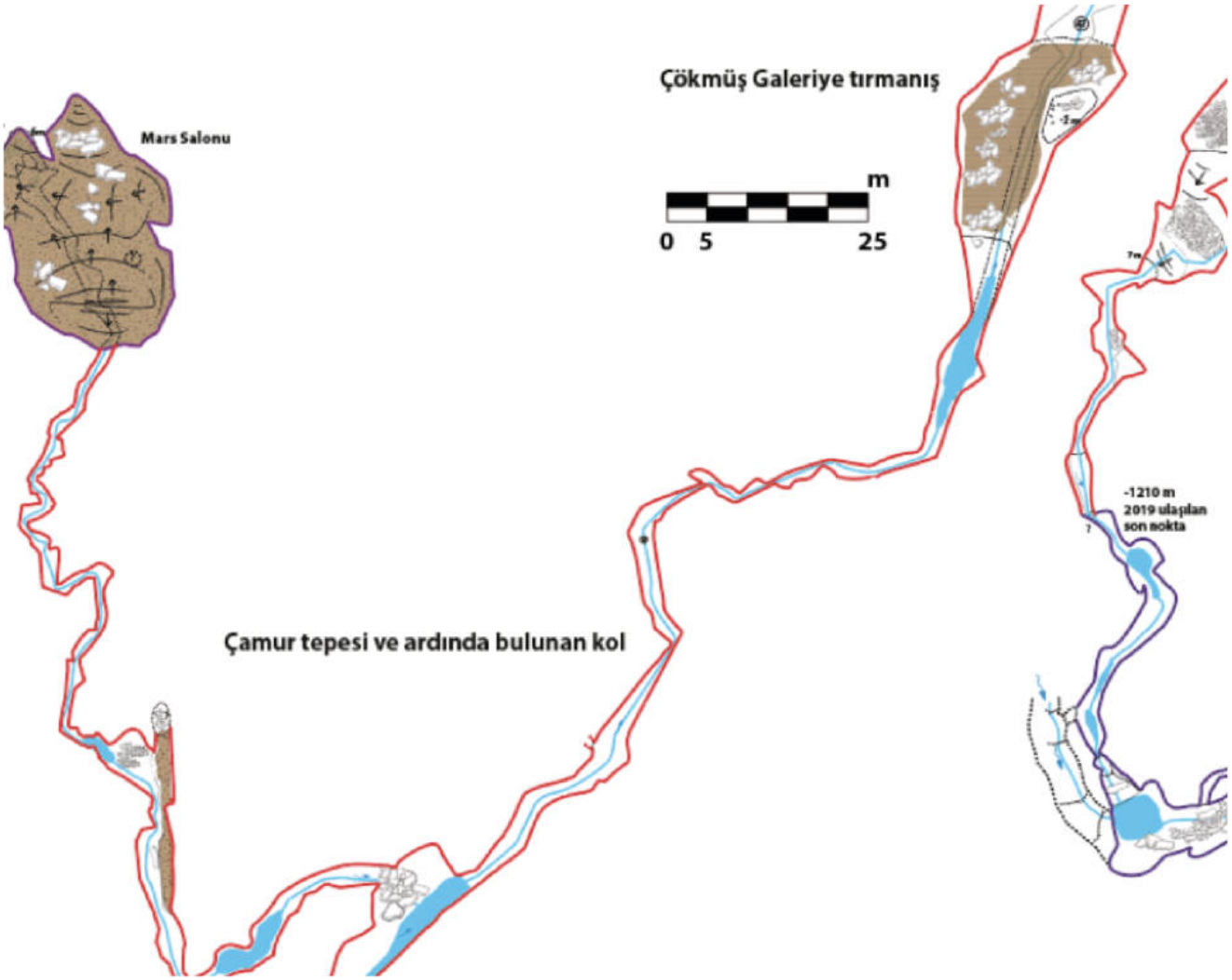

Aksi takdirde zorlanabilirdik. İşimiz çok olduğundan 10.30'da kamptan ayrıldık.

Geçen sene telefonum kırıldığı için almış olduğum jeolojik ölçümleri tekrarladım. Bu sırada bol bol fotoğraf da çekmem gerekiyordu. İnişe başladık ve hızlıca sifona doğru ilerledik. Burada John örnekleri toplarken ben de çekim yaptım. Bol miktarda örnek aldıktan sonra kampa doğru yola koyulduk. Sadece bir iki döşemeyi ben topladım, gerisini John'a bıraktım.

Bazı döşemelerin tekrar döşenmesi çok zor ve riskli olacağından ilerleyen zamanlarda tekrardan mağaraya girilme ihtimalini de düşünerek iyi ipleri, çelik kulak ve Raumerin karabin kulaklarını toplayıp yerine kötü şişmiş ipleri ve alüminyum kulakları bıraktık. Doğal bağlantıların da neredeyse hepsini topladık. Belli bir yerden sonra ben önden ölçümleri alarak iki çanta ile devam ediyordum. John'da arkadan bir çanta ile malzemeleri de toplayarak geliyordu.

Kampa saat 21.00 sularında varmayı başarmıştık. İkimizin de iki çantası vardı. Mars Salonu'nun çöküntüsünde geçiş sırasında ayağımın altından bir taş yuvarlanacaktı, taşı tuttuğum anda yorgunluktan "rock" diye bağırmak aklıma gelmemişti ve "Rolling Stones" diye bağırarak işi kurtardım.

Kampa döndüğümüzde Zina ve Kateryna yemeği hazırlamıştı ve bizleri çok iyi karşıladılar. Zina ve Kateryna tırmanışın büyük bir kısmını tamamlamış fakat halen daha erişmek istedikleri yere erişememişlerdi. Bu arada bu tırmanışları el boltu ile yapıyorlardı. Tırmandıkları alan ise pozitif bir traverten yüzeyi idi. Eriştikleri noktadan iki tane delik olduğunu bunlardan bir tanesinin fosil bir menderese benzediğini belirttiler. Bir tanesinin de dar olduğunu söylediler. Muhabbet edip uyku moduna geçtik.

1120. metrede bulunan sifondan hemen önceki yaklaşık 80 metrelik sulu şaftın bir görünümü.

Bardak ve Raumer Handy Karabina ile Bilim İçin Örnek Toplamak: (Tavsiye Değildir)

Bir sene önce Rıza Acar ile toplamış olduğumuz biyolojik ve hidrojeolojik örneklerden sonuç alamamıştık. Rıza'nın titizlikle almış olduğu örneklerin hiçbir işe yaramaması bizi üzmüştü. Hidrojeolojik örnekler Tolga Ayzit'in isteği üzerine alınmıştı. Örnekler düzgün şekilde alındı. Fakat Tolga'nın hocasıyla anlaşamaması üzerine örnekler kalmıştı. Olan Rıza'nın titiz çalışmasına ve harcadığı emeğe olmuştu.

Biyolojik örnekler ise -1276 metredeki sifondan Rıza ile yine bardak kullanılarak titizlikle alınmış fakat yanımızda alkol olmadığı için mağaradan çıkana kadar su içinde bekletilmişti. Bize ulaştırılmaya çalışılan alkol ise ulaştırılamamıştı:

Büşra ve Batu, 2020 yılındaki ekspedisyonda örnek almak için giriş yaptıklarında çakmak ve saat unuttuklarından dolayı çok fazla ilerleyememişler ve geri dönmüşlerdi.

Bu nedenle bu yıl örnek alma işlemini bir kez daha tekrarlamamaız gerekiyordu. Fakat geçen sene düşürülen alkole de hiçbir yerde de rastlanamıyor. Hakan'ın alıp getirmiş olduğu kaplar ve alkol ile örnek almak için hazır hale geliyoruz. Şimdi de örnek alma işleminden kısaca bahsetmek gerekiyor.

Fotoğraf: Ümit Günhan

Öncelikli olarak sifonun derin olmayan kısımlarında ve kenarında gerekli ekipmanları çıkararak az da olsa bardağı ve elimizi dezenfekte etmeye çalıştık.

Ardından John benim bardağımı kullanarak birer birer canlıları yakalamaya çalıştı. Çeşit olsun diye büyüklü küçüklü birçok örnek yakaladı.

Bardaktaki canlılar, bardağı her daldırışında kaçmaya çalışıyordu. Biz de bardaktaki canlıları alkole almanın zamanının geldiğini düşündük. Bunun için de suyu almadan sadece canlıyı alabilmemiz için süzmemiz gerekiyordu.

Fotorğraflar: Ümit Günhan

Bunun için de Raumer'in Handy sürtünme karabinini kullandık. Böylece su geçse de yakaladığımız canlılar kaçamadı.

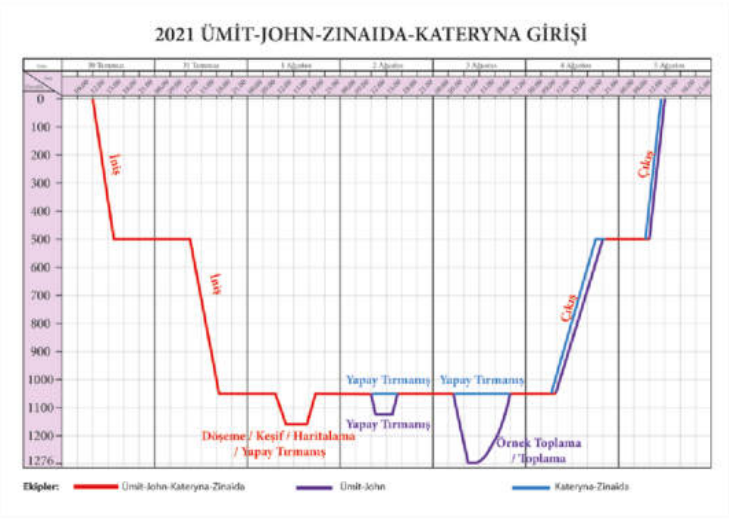

4 Ağustos 2021

Poyraz ve 2 İranlı Çamurlu Düdeni'ni toplamaya gittiler. Diğer İranlılar araziyi tanıma amaçlı gezmeye çıktılar. Hakan kampta kalarak akşam yemeği için klasik düdüklü tenceresi ile aşk yaşamaya devam etti.

Ümit'in Güncesi:

Plan tek seferde kampa çıkmak yerine 500 kampında bir gece dinlenip daha yavaş fakat daha az yorularak dinç bir şekilde yüzeye çıkmak. Önden Zina ve Kateryna çıkışa geçti biz de John ile arkalarından hazırlanmaya başladık.

Kampta kalan malzemelerin sayımını yaparak not ettim. Çöplerin hepsini topladık kampı bir sonraki ekip için toparlayarak bıraktık. Bıraktığımız teknik malzemelerin hepsini de çantaladık. Ardından çıkışa geçtik.

John önden çıkıyordu ben de John'un Zebra marka ışığını alarak, bazı yerlerde ölçüm alarak fotoğraflama yaparak çıkışa peşinden devam ettim. Hedefimiz 500 kampı olduğundan olabildiğince yavaş bir şekilde kendimi zorlamadançıkışa devam ettim. Bazı yerlerde John ile irtibatımız oluyor bazı yerlerde de kayboluyordu.

Morca Plajı'ndan sonra John'un beni bekleyeceğini düşünmüştüm fakat John önden ilerlemişti.

Meşhur daraldan ilk defa çanta ile tek başıma geçecektim. Bunun düşüncesi beni biraz zorladı. Önce kendim geçecektim arkadan da çantayı çıkaracaktım. Karpit lambası kullanmadığım için ışıklarıma güvenmek zorundaydım. Kaskımdaki duo lambalar için yedek pil almamıştım ve pillerim bitmişti. Bendeki BLF ışık da çamurdan ve kumdan dolayı tam kapanamamış, zarar görmüş ve temassızlık yapıyordu.

Fotoğraf: John Fioroni

Daraldan geçtiğim sırada ışığım defalarca kapandı. Bir yandan daraldan geçmeye bir yandan da sürekli olarak ışığımı açmaya çalışıyordum. Yedek lambalarım vardı fakat onlara daral içinde ulaşmam da zordu.

Işığı stabil hale getirip daraldan çıkmaya devam ettim. Çantamı da altıma bağlamıştım. Birkaç kere takılsa da kurtarmayı başardım. Daraldan çıktıktan sonra çantamı da çekip çıkarmak geriye kalmıştı. Burada daralın yukarıdan girişteki ilk kısmında kaya çok kırçıllıydı. Küçük lapyalar çantanın her yerine takılıyor ve geçmesine izin vermiyordu. Ardından diğer normal daralları da geçerek yoluma devam ettim. O sırada John'un sesini duymuştum.

John ile 80 metrelik çıkışta arka arkaya çıkışa devam ettik. Ardından çok geçmeden kampa varmıştık. Benzin ocakları bizde olduğundan Zina ve Kateryna tüp ile ısınmaya çalışıyorlardı. Çadır da büyük olduğundan biraz üşümüşlerdi. Bizim geldiğimizi görünce çok sevindiler. Ardından yanımıza aldığımız ve bu kampta bıraktığımız yemek malzemeleri ile güzel bir greçka yemeği yedik. Neredeyse sadece 500 m çıktığımız için pek yorulmamıştık. Ertesi gün çıkacağımız 500 metrelik kısım ise oldukça kolay geçecekti.

Fotoğraf: John Fioroni

05 Ağustos 2021

Sabah telefon ve suya gidildi. 14.55 gibi Ümit-Zina-Kateryna geldi. 17.00 gibi John geldi. Akşam yemeği yine Hakan tarafından yapıldı. Ertesi gün mağaraya girecek İranlıların çantalama ve yiyecek paketleme işi yapıldı. İranlılar benzin ocağı kullanımı ve kamptan kampa hareket etme planını kendilerine göre bir miktar değiştirdiler.-525 kampında 3 kadın mağaracılarını bırakarak, 4 erkek -1000 kampına kadar toplanmış malzemeyi çıkarmak üzere iniş planı yaptılar. Hakan kendilerine çıkacak olan gerekli malzemeyi anlattı. Hatta dalış tüplerini bırakmalarını söyledi. Ona rağmen hepsini çıkardıkları sonradan öğrenildi.

Ümit'in Güncesi:

Uyandık ve kalan malzemelerle erişte hazırladık. Ardından Zina ve Kateryna önden çıkmak istedi. Çıkışa geçtikten 1 saat kadar sonra da biz çıkışa geçtik. Ben biraz geç hazırlandığım için John'u arkadan takip ettim. Zavallılar kampında John'u geçerek önden devam ettim. Ardından mağaradan çıkınca kampa geçtim.

6 Ağustos 2021

Özge sabah Gazipaşa Havalimanı'na vardı. Normalde ayın 2-3 ü gibi gelecekti ama Hakan'ın Gazipaşa'ya inme gününe göre kendini ayarladı. 13.00'da Hakan Özge'yi aldı. Ümit ve John'un yanına gittiler. Mağaradan ve gidişattan konuştular. Yemek yediler ve John ile Ümit yanlarından ayrıldı. Ardından Özge ve Hakan alışveriş yapıp Morca'ya doğru yola çıktılar.

2. ekip olarak gelen İranlı 8 mağaracı saat 12.00'de Morca'ya giriş yaptılar. Amaçları mağarayı -1000'den -525 kampına kadar toplamaktı. 6 Ağustos'ta -525 kampında kaldılar.
(İranlı mağaracılar rapor hazırlamadıkları için onların şifti eksik!)

7 Ağustos 2021

Saat 09.00'da kahvaltı yapıldı. Saat 11.00'da Kateryna, Zina ve Poyraz Özge'nin ayakkabısını almak ve dar yere girmek için gittiler. Poyraz 13.30 gibi kampa döndü. Uzun uğraş ve kırmalardan sonra dar yeri geçmişler ama çok az ilerliyormuş ve bitmiş. Özge'nin ayakkabısı ile birlikte saat 16.00'da kampa vardılar. Özge tabii ki artık terlikle gezmeyeceği için mutlu oldu. Hakan yine muhteşem yemeklerinden birini yaptı. Kateryna ve Zina dönüşte birkaç yere daha bakmışlar. Fakat daha önce bakılıp bakılmadığını bilmiyorlar. Saat 16.30'da Hakan, Özge ve Poyraz Özge'nin mağara tasarımlı kartlarıyla 3-5-8 adlı bir oyunu oynamaya başladılar. Özge oyunu bilmediği için yenildi. Fakat sonraki günlerde tabii ki erkekleri ezici farkla yendi. Saat 19.30'da akşam yemeği yendi. Hemen ardından yağmur başladı.

Not: *Önümüzdeki senelerde yapılacak yüzey taramalarda küçükte olsa bir işaret konulmalı. Farklı kişiler aynı yerlere bakıp duruyor.*

İranlı mağaracılar Jamal, Hossein, Mansa, Mehrnaz, Mehdi, Reza, Ali ve Elnaz sabah uyandılar. 5 erkek İranlı mağaracı -1000'e doğru devam ettiler. -1000'e vardıktan sonra kampı kontrol ettiler, düzenlediler ve çıkarılacak malzemeleri ayarladılar.

8 Ağustos 2021

Saat 09.00'da kahvaltı yapıldı. Saat 11.00'de Hakan ve Özge suları doldurmak ve kirli malzemeleri yıkamak için Çoban Doktor'un yerine gitti. O esnada Kateryna ve Zina etrafı araştırmaya gittiler. Birkaç küçük yer bulmuşlar. Dönüşleri saat: 15.30. Hakan kamptakilere bilgisayarından eski etkinlikleri ve belgeselleri gösterdi. Bilgilendirici oldu. Hakan'ın yaptığı yemeklere herkes bayıldı. 2-3 tabak yendi. Akşam birer bardak şarap eşliğinde uzun uzun Hakan'ın anıları dinlendi.

İranlı mağaracılar uyanıp kahvaltı yapıp son hazırlıkları da yaptıktan sonra malzemelerle çıkışa geçtiler. Maalesef 1000-500 arası 1 çantanın alttan patlaması ve birinin düşmesiyle malzeme açısından büyük bir kayıp yaşanmıştır. Malzeme toplarken -525

Fotoğraflar: Jamal Ghorbani

kampında kalan Elnaz, Mehrnaz ve Mansa -800 metrede kalan ekibe yardım etmek için yanlarına indiler. -750 metrelere gelindiğinde ekip çok yorulmuştu. Burada küçük bir kamp kurup 4 saat dinlendiler.

9 Ağustos 2021

Saat 08.00'da kahvaltı yapıldı. Kateryna ve Zina Çamurlu'ya bakmak istediklerini söylediler. Poyraz onlara yolu göstermek için eşlik etti. Saat 11.00 kamptan ayrıldılar. 19.00'da dönen Kateryna ve Zina çok ilerleyememişler. Dipteki karın orada çok yer arayıp üşümüşler. Devam eden yeri bulamamışlar. O yüzden döşemeyi toplamışlar ve mağara başında bırakmışlar. Hakan ve Özge kampta kaldı. Seneye yapılacak yüzey tarama etkinliği üzerine konuştular. Özge rapor notlarının başlangıcını bilgisayara yazdı. İsmail Hakkı Şeker sabah 04.00'da kampa vardı. Telefon çektiği esnada iletilen malzemeleri de alarak geldi.

İranlı mağaracılar sabah 8'de uyanıp çanta taşıma ve döşeme toplamaya devam ettiler. Saat 12'de -525 kampına vardılar. Çok yorulan ekip burada dinlendiler, yemek yediler ve 8 kişi -525 kampında uyudular.

MALZEMELER!

Derneğin malzemeleri maalesef kötü durumda. Özellikle matkap ve bataryaları. Ukraynalılar Çamurlu'ya bir tane matkap ve batarya götürdüler. Şarj edilmesine rağmen kayada yavaşlamış ve çalışmamış. Malzeme temizliği ve eksik malzeme listesi çıkarılması gerekiyor. Şu an 1 matkap ve 2 batarya çalışıyor gibi ama kontrol edilmeleri lazım. Alınan ölçüm malzemeleri etkinlik esnasında bozuldu. Alınan ölçümlerin haritalaması da John'un kaybetmesinden dolayı yapılamadı. Maalesef yüzey taramada bulunan yerler ölçülemedi.

10 Ağustos 2021

Saat 09.00 kahvaltı yapıldı. Malzeme taşınması gerektiği ve araç olmadığı için destek olmak adına gelen İsmail Hakkı Şeker'in arabasına verilecek malzemeleri ayarladı. Saat 13.00'da Özge ve İsmail odun toplamaya ve telefona gittiler. Telefonun çektiği yerde Hüseyin'in İran'da bir problemi olduğunu öğrendiler. Fakat o an Hüseyin mağarada toplamadaydı. Detayları öğrendiler ve vefat gibi kötü bir haber olmadığını anladılar. Planlanana göre Hüseyin'in sonraki gün çıkması gerekiyordu. Beklemeye karar verdiler.

Kateryna ve Zina Çamurlu'da bıraktıkları malzemeyi almaya gittiler. Gidiş 12.00 Dönüş: 16.00
Özge telefondan döndükten sonra Kateryna ve Zina'ya yardım etmek için 14.30'da kamptan ayrıldı. Yolu yarılamışken onlarla karşılaştı. Karşılaştıkları yerdeki bir mağaraya baktılar. Fakat devam etmediğini gördüler. Ölçüm malzemesi olmadığından ölçüm alamadılar. Kateryna ve Zina kampa dönüşe geçtiler. Özge ise etrafa bakmaya devam etti. 2-3 yer buldu. Koordinatlarını aldı.
Tek başına fazla uzaklaştığını anladığı için dönüşe geçti ve 17.30'da kampa ulaştı. Gece ateş yakıldı.

Fotoğraf: Özge Kahraman

Fotoğraf: Özge Kahraman

İranlı mağaracılar gece yaşadıları kazadan sonra sabah uyandılar. 3 gruba ayrıldılar. Böylelikle kimse bekleyip üşümeyecekti. Gece 12'de Mehrnaz mağaradan çıktı. Ardından Jamal ve Mehdi hariç herkes aralıklarla mağaradan çıktılar.

11 Ağustos 2021

Sabah 7 de Mehdi ve Jamal kampa vardılar. Saat 09.00'da herkes kahvaltı yaptı. 10.00'da İsmail, Kateryna ve Zina kamptan ayrıldılar. Kamptakiler kahvaltıdan sonra telefonla yanık hakkında bilgi almaya ve malzemeleri yıkamaya gittiler. İranlılar yoruldukları için ve Hüseyin'in İran'a dönmesi gerektiğinden mağaraya girmek istemediler. 1000'den 525'e kadar tüm malzemeleri (Hakan'ın tüpleri de dahil) çıkarmışlar. Ama maalesef 2 ip çantasını düşürmüşler. Çantaların biri patlamış. Bu iki çanta maalesef full teknik malzeme doluymuş! Özge ve Hakan ne yapacaklarını planladılar. Belediyeden araç ayarlandı. Maalesef İranlılar hariç 3 kişi kaldığından 500'den malzemelerin toplanması zordu. Önümüzdeki aylarda küçük bir ekibin tekrar gelmesi kararını aldılar. Gün içerisinde kart oynadılar. Özge feci farkla yendi.

Daha sonrasında Özge 14.45'te bu sefer kampın arka taraflarındaki yerlere bakmak için yürüyüşe çıktı. 18.00'de kamp alanına vardı. 4 yer buldu fakat çok gitmediğini düşünüyor. Yine de ölçümleri alınmalı. Koordinatlarını kaydetti.

KAZA

İranlı mağaracılar mağarada 5. günlerindeyken -525 kampında benzin bir anda patlamış. Mehdi'de insanları korumak için Nurgaz benzin ocağının üzerine kapanıp onu almış ve çadırdan dışarı çıkıp suya atmış. Ellerinin üstü çıktığında su toplamıştı. 500 kampında ilkyardım malzemesi olduğundan güzelce temizleyip sarmışlar. Ana kamptayken de hemen sabah çıktıklarında bandajları değiştirildi, Yanan yerlere yağ ve krem sürüldü. Durum üretici firmaya bildirildi.

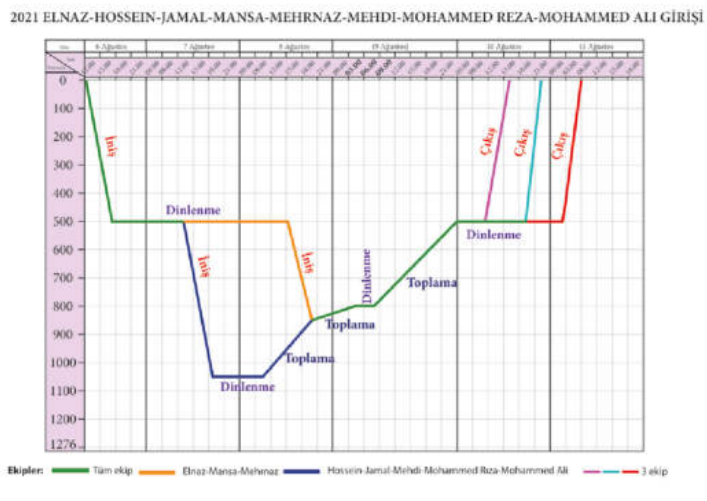

12 Ağustos 2021

-525'e inip Hakan'ın çadırını almak ve taşıyabilecekleri malzemeleri almak için Özge, Hakan ve Poyraz erkenden uyanıp kahvaltı yaptılar. Saat 09.00'da mağara başında olan mağaracılar birkaç malzeme unutulmasından dolayı ancak 09.30'ta mağaraya giriş yaptılar. Poyraz biraz yavaş olduğundan mağaraya girmemesi rica edildi. Çünkü amaçları hızlıca girip çıkmaktı. Poyraz -80'e kadar ekiple geldi. Ardından dönüşe geçti. Özge ve Hakan 11.50'de mağara kampına vardılar. Malzemeleri çantalardan çıkarıp kontrol ettiler. Çadırı topladılar. Alabildikleri teknik malzemeleri çantalarına koydular. Her şeyi ayarladıktan sonra dinlenmeden 13.00'da mağara kampından çıkışa geçtiler. Saat 18.00'da mağaradan çıktılar. İlk girişteki döşemeyi de topladılar. Tüm ekip akşam yemek yediler ve sonrasında ateş başında keyifli sohbet eşliğinde son gecelerini tamamladılar.

13 Ağustos 2021

Sabah 08.30'da kahvaltı yapıldı. Kahvaltının hemen ardından toplanmaya başlanıldı. Belediyeden araç 11.00'de geldi. Toplanmayı hızlandırdık. Yusuf'a verilecek malzemeler ve İstanbul'a götürülecek malzemeler özenlice ayrıldı. Son fotoğrafların ardından ekip 12.10'da kamptan ayrıldı. Çoban Yusuf'a malzemeler bırakıldı. Çoban Ali ile vedalaşıldı. 15.15'te Anamur'a varıldı. Yemek yendikten sonra tüm ekip birbiriyle vedalaştı. Belediyenin aracı İranlıları ve Poyraz'ı otogara bıraktı. Hakan ve Özge Anamur Belediye Başkan Yardımcısı Ahmet Çetin ile görüşmek ve teşekkür etmek için gitti. Hakan ve Özge o akşam Anamur'da kaldı ve dinlendi.

14 Ağustos 2021

Hakan ve Özge kahvaltıdan sonra yola çıktı. Gece 02.00'da evlerindeydiler. Hüseyin İran'a döndü. Diğer İranlılar Antalya'da tatil yapıp dinlenmeye gittiler. Poyraz'da Ümit ile buluştu.

Morca Düdeni Toplama Etkinliği:

8 - 12 Ekim 2021

Etkinliğe Katılanlar:

1. Ali Aytan (ASPEG)
2. Engin Sevil (ASPEG)
3. Mert Gürbüz (ASPEG)
4. Volkan Baltacı (ASPEG)

AMAÇ: 15 Temmuz - 15 Ağustos 2021 ekspediyonunda -525 metre ve üstü yeterli mağaracı olmadığından toplaması yapılamamıştı. Uzun yıllardır mağarada kalan malzemeler zaten yeterince yıpranmıştı. Bu yüzden malzemelerin çıkarılması gerekiyordu. Küçük ama güçlü bir ekibin daha sonra gelip malzemeleri toplaması kararı ile önceki etkinlik sonlandırılmıştı. Aspeg üyeleri Ali Aytan, Engin Sevil, Mert Gürbüz ve Volkan Baltacı işlerinden izin alarak 4 günlüğüne Morca'yı toplamaya gittiler.

GÜNCE:

8-9 Ekim 2021

8 Ekim gecesi Volkan, Ali ve Engin araçlarıyla İstanbul'dan Antalya'ya doğru yola çıktılar. 9 Ekim sabahı saat: 09.00'da Mert'i Antalya'da evinden alıp kahvaltı yaptıktan sonra devam ettiler. Alanya'da alışverişlerini yapan ekip Gazipaşa'dan yola çıkarak Morca kamp alanına saat 18:00 da vardılar ve kamp kurdular.

10 Ekim 2021

Sabah kalkan ekip kahvaltısını yaptıktan sonra hazırlıklarına başladılar. Saat: 12.00'da Volkan, Mert ve Engin mağaraya girdiler. Amaçları -525'te bir önceki etkinlikten kalan malzemeleri almak ve döşemeyi toplamaktı. 14:00'da -525 teki mağara kampına ulaştılar.

Çöpleri ve kamp malzemelerini topladılar. İşleri bittiğinde toplam 6 adet ağır çantaları vardı. Ayrıca toplama da yapacaklardı. 18:00'da mağara kampında işleri biten ekip çıkışa başladılar.

Çantaları çok ağır olduğundan ekip yavaş hareket ediyordu. Hem döşeme toplayarak hem de 2 şer ağır çanta ile ekip -300 e vardılar. Buradan itibaren kişi başı 1 çanta ile çıkma kararı aldılar. Toplamaya da sonraki gün devam edeceklerdi. -180 metreye geldiklerinde çok yorulan ekip çantalarını bırakıp çıkışa geçtiler. Saat: 03:00'da mağara girişine vardılar.

11 Ekim 2021

Ekip sabah uyandı ve kahvaltı yaptılar. Volkan, Ali ve Engin -180'de kalan çantaları almak için 13.30'da mağaraya giriş yaptılar. 17:00'da mağaradan çıkan ekip acıkmıştı. Yemek yapma konusunda küçük bir aksilik yaşandığından ekip Anamur'a inip yemek yeme kararı aldılar. Saat: 19.00'da ekip Anamur'a yola çıktı. Yemek yedikten sonra bir otelde kalarak dinlendiler.

12 Ekim 2021

Kahvaltı yaptıktan ekip tekrar Taşeli'ne doğru yola çıktılar. 13:00'da kamp alanına ulaştılar. 13.45'te Volkan, Engin ve Mert -300 e inip çantaları almak ve döşemeyi toplamak için mağaraya giriş yaptılar. 14.30'da -300'e vardılar. Mert önden fotoğraf çekmek için çıkıştaydı. Volkan'da en arkadan döşeme toplayarak devam ediyordu. Engin'de çanta taşıyor ve Mert'e modellik yapıyordu. Saat 21.00'da ekip mağarayı tamamen toplayarak çantalarla birlikte mağara girişine ulaşmıştı. Ekip hızlıca malzemelerini ayarladı ve Alanya'ya ulaşıp yemek yediler. Ardından Mert'in evine geçtiler. Orada kaldıktan sonra Volkan, Ali ve Mert İstanbul'a doğru yola çıktılar.

SONUÇ: Mağara ilk -80 metreye kadar tamamen toplanmış ve tüm sağlam malzemeler çıkarılmıştır. Az kişi ile kısa zamanda çok fazla iş yapılmıştır. O yüzden ekibe ayrıca teşekkür etmek gerekiyor.

TEŞEKKÜRLER

Etkinliklerimizde bize yardımcı olan Anamur Belediye Başkanımız Hidayet Kılınç ve Anamur Belediye Başkan Yardımcısı Ahmet Çetin'e, tüm Belediye çalışanlarına, Morca çevresinde yaşayan kişilere misafirperverliklerinden dolayı çok teşekkür ederiz.

Fotoğraf: Mert Gürbüz

CAVES

Ek Rapor Güncesi: 2020 Sifon Dalış Raporu: Ali Hakan Eğilmez

2020 yılında yapılan mağara dalışı teknik anlamda çok zor olmamakla birlikte, Türkiye'de bizlerin yaptığı en derin sifon dalışı olarak kayda geçti. Burada bir kişinin dalış aksiyonu aslında işin kolay kısmı. Buraya kadar indirilen mağara döşemesi ve lojistik olarak gerekli malzeme (tüpler, ağırlık ve dalış ekipmanı) nin taşınması için gereken insan gücü dalışın yapılmasına olanak sağlamıştır.

Aslında Morca 2020 ekspedisyonuna gelirken dalış ile ilgili bir fikriyat yoktu. Çünkü geçen sene ulaşılan derinlik ve mağaranın devam etme potansiyeli mağaranın daha da derinleşebileceği izlenimi vermişti. Bu nedenle son dakika dalış malzemelerini arabaya aldım. Ben yola çıktığımda içeride bulunan ekip mağaranın en derin noktasında ilerlemeye çalışıyordu.Yola çıktıktan 6 saat sonra Mert Gürbüz arayarak mağaranın sifonla neticelendiğini söyledi. Ben de son dakika yanıma ekipmanları aldığımdan sifona ön keşif dalışı yapabileceğimizi söyledim. Bu nedenle ekspedisyondan ayrılan Mert tekrar Morca mağarasına geri döndü. Kampa ulaştıktan sonra durum değerlendirmesi yaparak; Hakan-Mert-Umit şiftini oluşturduk. Gereken malzeme ve yiyecek miktarı önemli olduğundan çantalama kısmını devir aldım. Bir gün çantalama sürdü. Bu kadar uzun sürmesinin sebebi yiyeceklerin ekstra paketlenmesi, dalış malzemelerinin korumalı bir şekilde çantaya konulması, ağırlık dengesi, şahsi malzeme (uyku tulumu kuru giysiler, pil vs) olması ve kişi başı 2, toplamda 6 çanta olacak şekilde bir giriş planı yaptık.

500 kampı kalınacak durumda olmadığından ilk gün hedef -1040 kampı idi. Yolda -700'deki plaj kampında mola yaptıktan sonra yaklaşık 12 saatlik bir yolculuk sonrası -1040 kampına ulaştık. O gece ve ertesi gün dinlenme ile geçti. Ertesi günün akşamında Kotze-Theo, Rıza ve iki bulgar mağaracı geldi, bizim çadır ufak olduğundan benim büyük çadırı vermiştim. O çadıra kamp yeri hazırlarken yanı başımızda bir miktar patlatma yaptılar. Sonuçta -1040 kampı ana kamptan daha kalabalık oldu. Ertesi gün(dalış günü) ben hiç çanta almadan ama gerekli çantaları Rıza-Ümit-Mert taşıyacak şekilde sifona doğru yavaşça yola çıktık. Yol üzerinde -1170 metredeki sifona da baktık, yukarıdan gelen su kaynağını besler nitelikte olduğundan buranın dalışını sonraya bıraktık. Akabinde dalınacak sifonun önüne geldik. Sifonun ilk görünüşü beklediğimden daha iyi bir durumda idi.

Su girişi olmasına rağmen bir bulanıklık yoktu. Su sıcaklığı 3-5 derece aralığında olduğundan çok uzun süreli bir dalış yapma olanağını ortadan kaldırdı. Dalış sonrasında oluşabilecek olası hipotermi vakasına karşın, yan duvardaki ufak bölüme geçici çadır ve ocak hazırladık. En azından dalış sonrası ısınma ihtiyacı karşılanmış olacaktı. Tahminim üzerine tam anlamıyla dalış elbisesi olmayan mağara tip kuru elbise ile dalışı yaptım. Derine indikçe bir miktar suyu içime çekti. Bu yüzden dalışı daha derine indirmeden ve uzatmadan bitirmek durumunda kaldım. Neden uygun dalış elbisesi giymediğim konusu şöyle açıklanabilir; normalde dalışta kullanılan kuru elbiseler çok hacimli ve ağır oluyor ve bu elbiseyi batırmak için daha çok kurşun ağırlığı kullanmak gerekiyor. Ben bu elbise için 4kg hesap ettim ama bir kilo daha fazla olsaydı daha rahat hareket edebilecektim. Netice çantalama mantığında bir optimizasyon yapmak gerekiyor ve amaca yönelik en uygun malzemeyi düşünmek gerekiyordu.

Neticede gerekli koşulları sağladıktan sonra ekipmanı kuşanarak dalışa geçtim. Su içinde hat döşeyeceğim için eldiven kullanmadım. Normalde bu kadar soğuk su dalışında kullanmak gerekirdi. Lakin maksimum 15 dakikalık toplam bir dalış planım vardı. Dalışa geçmeden önce maksimum 15 dakika içinde dönmezsem beni bekleyen ekibe Kotze ve Teo'lara haber vermelerini istedim. Çünkü Kotze ve Teo'nun dalış tecrübeleri vardı. Sonuçta pek yapılacak bir şey olmazdı. Acil durum planı bu anlamda alınan risk kapsamında bu anlamda zayıf oldu. Burada gelebilecek eleştiriler için herkes kendi açısından haklı diyebilirim. Yapılması gereken bir keşif ve o kadar senenin emeği sırtımda duruyordu. Sonuçta ben de orada bunun için vardım. Ve bu riske değer olduğuna kanaat getirdik. Dalışın başlangıcında bir miktar batma sorunu yaşadım ama az nefes alarak biraz da kendimi aşağıya ittirerek dalışa geçtim. Kapsayan basınç arttığında negatif yüzerlilik oluştuğundan derinlik artıkça yüzerlilik nötr oldu hatta yüzerlilik dengeleyici yelek (bcd) hiç kullanmadan sadece nefes alıp vererek yüzerlik gayet opimum oldu. Normalde benim dakikada hava tüketim oranın 12 litre. Burada kullandığım tüpler 1x7 lire, 1x5 litre yani toplamda 12 lire 200 bar olarak 2400 litre hava kapasitesine sahiptim. Normalde kullanmam gereken miktar 1/3 2400/3 =800 litre idi. Gidiş dönüş 15 dakika dediğimizde 12 litre/daki- ka x 2 atmosfer (10 metre) x 15 dakika 360 litre gibi bir ihtiyacım olacaktı. Yani bolca havam olmasına rağmen, elbisenin 6 metreden sonra su alması ve oluşabilecek ciddi hipotermi durumu sonucunda geri dönmek durumunda kaldım. Gözlemlerime göre görüş 12 metre civarında tahmini gördüğüm derinlik 15 metre ve bol miktarda karides olmasıydı. Sifon başlangıçta genişlik açısından rahat olmasına rağmen sonrasında kayalar arasında devam eden nitelikte olduğundan referans hattı çekmek durumu vardı.

Hat çekmeden makara ipi referansı ile ilerleyip, dönüşte tekrar makara ipini toplayarak dönüş yaptım. Ön keşif dalışı olduğundan çok zorlamaya gerek olmadığını söyleyebilirim. Sonrası için daha fazla teknik dalış malzemesi, normlara uygun kuru elbise ve ağırlığın sifon önüne indirilmesi gerekiyor. İmkanlar dahilinde daha operasyonel rebreater kullanımı önemli avantaj sağlayacaktır. Sifon önünde başka bir mağara kampı bivak/çadır oluşturmak lazımdır. 2021 expedisyonunda görüldüğü üzere dalınması gereken 5 sifon/göl vardır. Bu sifonlar genel anlamda birbirine besler nitelikte görünselerde bazıları daha üst kot metrelerde bulunmaktadır.

Sistemin tam anlamı ile anlaşılması için en az 10 gün mağara içi kampında 8-10 adet uzun süreli dalış yapmak gerekmektedir. Muhtemelen dalış sayısı duruma göre yetmeyecektir. Mağara dalgıcı olarak 6 mağara dalıcısı (ekip 1ve 2) birbirlerinin dış emniyetini alacak şekilde organize olmalıdır. Bunun dışında tekil ve back up olmadan yapılacak mağara dalışları ağır riskler içermektedir.

2008

ASPEG

anadolu speleoloji grubu

MORCA DÜDI

Derinlik: 1276 m
Uzunluk: 5714 m
Yer: Taşeli Platosu
Mersin / Anamur
Morca Mevkii

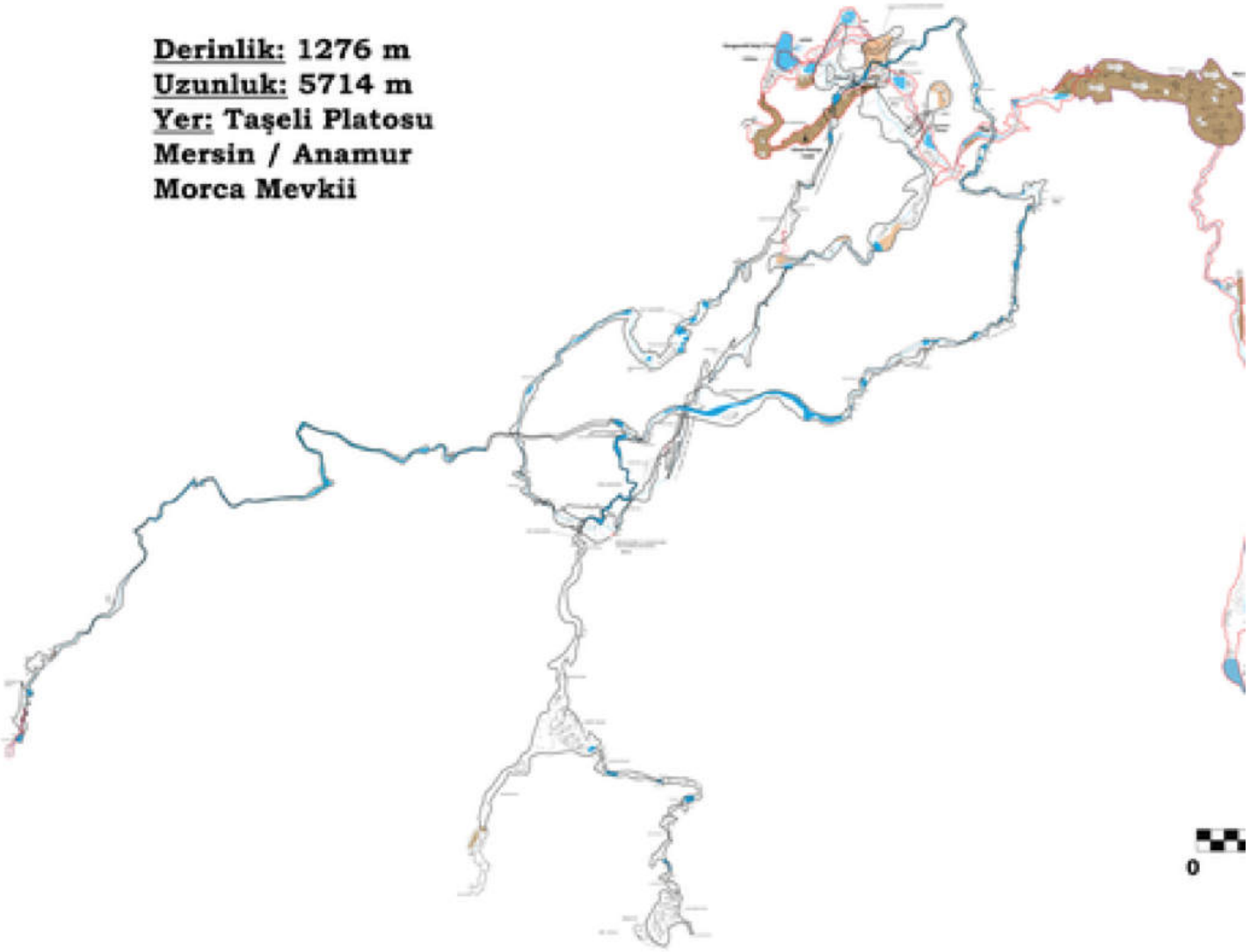

0

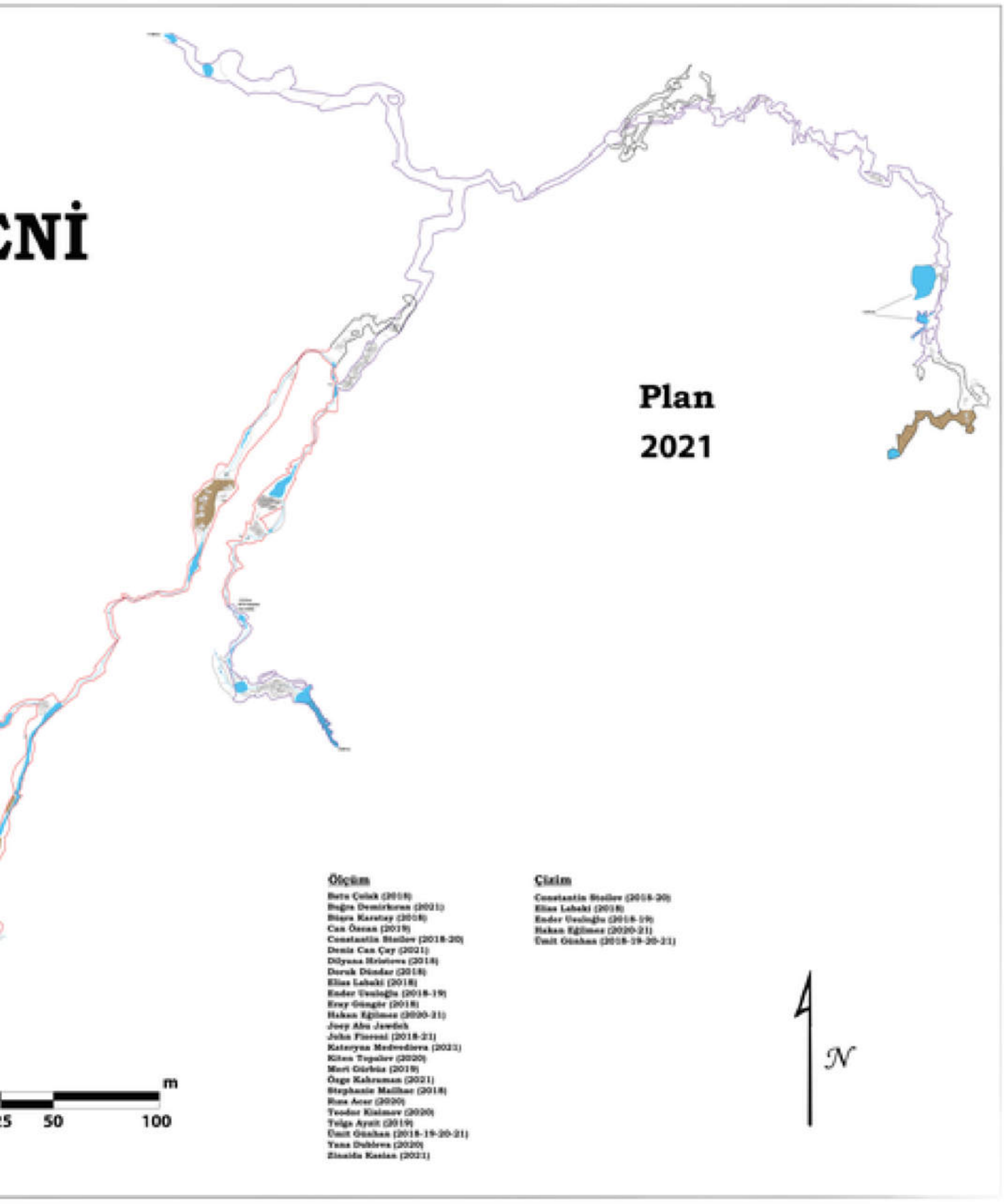

CNİ

Plan

2021

m

25 50 100

Ölçüm

Batu Çolak (2018)
Doğu Demirkıran (2021)
Büşra Karatay (2018)
Can Özcan (2019)
Constantin Stoilov (2018-20)
Deniz Can Çay (2021)
Dilyana Hristova (2018)
Doruk Dündar (2018)
Elias Lahalki (2018)
Ender Uzuloğlu (2018-19)
Eray Güngör (2018)
Hakan Eğilmez (2020-21)
Joey Abu Jawdeh
John Fiorani (2018-21)
Kateryna Medvedieva (2021)
Kiten Tegulov (2020)
Mert Görbüz (2019)
Özge Kahraman (2021)
Stephanie Mailhac (2018)
Rıza Acar (2020)
Teodor Kisimov (2020)
Tolga Ayait (2019)
Ümit Günhan (2018-19-20-21)
Yana Dubóva (2020)
Zinaida Kanlan (2021)

Çizim

Constantin Stoilov (2018-20)
Elias Lahalki (2018)
Ender Uzuloğlu (2018-19)
Hakan Eğilmez (2020-21)
Ümit Günhan (2018-19-20-21)

N

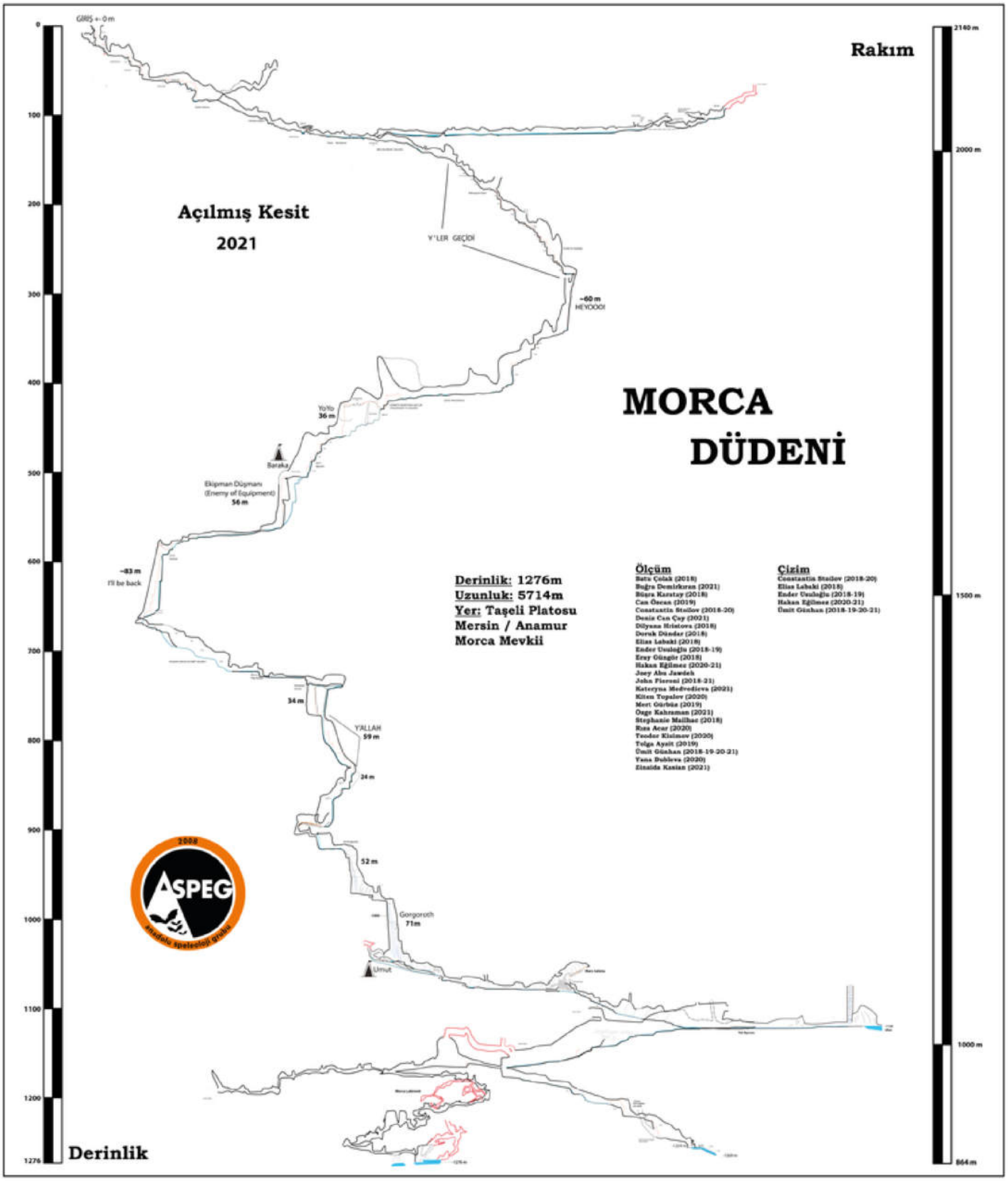
GİRİŞ +-0 m
Rakım
Açılmış Kesit
2021
Y'LER GEÇİDİ
~60 m
HEYOOO!
MORCA
DÜDENİ
YoYo
36 m
Baraka
Ekipman Düşmanı
(Enemy of Equipment)
56 m
~83 m
I'll be back
34 m
Y'ALLAH
59 m
24 m
52 m
Gorgoroch
71m
Umut
Derinlik: 1276m
Uzunluk: 5714m
Yer: Taşeli Platosu
Mersin / Anamur
Morca Mevkii
Ölçüm
Batu Çolak (2018)
Buğra Demirkıran (2021)
Büşra Kazatay (2018)
Can Öncan (2019)
Constantin Stoilov (2018-20)
Deniz Can Çay (2021)
Dilyana Hristova (2018)
Doruk Dündar (2018)
Elias Lebaki (2018)
Ender Usuloğlu (2018-19)
Eray Güngör (2018)
Hakan Eğilmez (2020-21)
Joey Abu Jawdeh
John Fiorani (2018-21)
Kateryna Medvedieva (2021)
Kiten Topalov (2020)
Mert Gürbüz (2019)
Özge Kahraman (2021)
Stephanie Mailhac (2018)
Ruzi Acar (2020)
Teodor Kisimov (2020)
Tolga Aysit (2019)
Ümit Günhan (2018-19-20-21)
Yana Dubleva (2020)
Zinaida Kasian (2021)
Çizim
Constantin Stoilov (2018-20)
Elias Lebaki (2018)
Ender Usuloğlu (2018-19)
Hakan Eğilmez (2020-21)
Ümit Günhan (2018-19-20-21)
2008
ASPEG
anadolu speleoloji grubu
0
100
200
300
400
500
600
700
800
900
1000
1100
1200
1276
Derinlik
2160 m
2000 m
1500 m
1000 m
864 m

Dürbün Obruğu
Kükür Köyü, Anamur, Mersin

Ölçüm Ekibi:	Özge Kahraman, Amin Jaberi
Çizim:	Özge Kahraman
Ölçüm Tarihi:	26.07.2021
Ölçüm (3c):	Uzunluk: 42 m
	Derinlik: -22 m
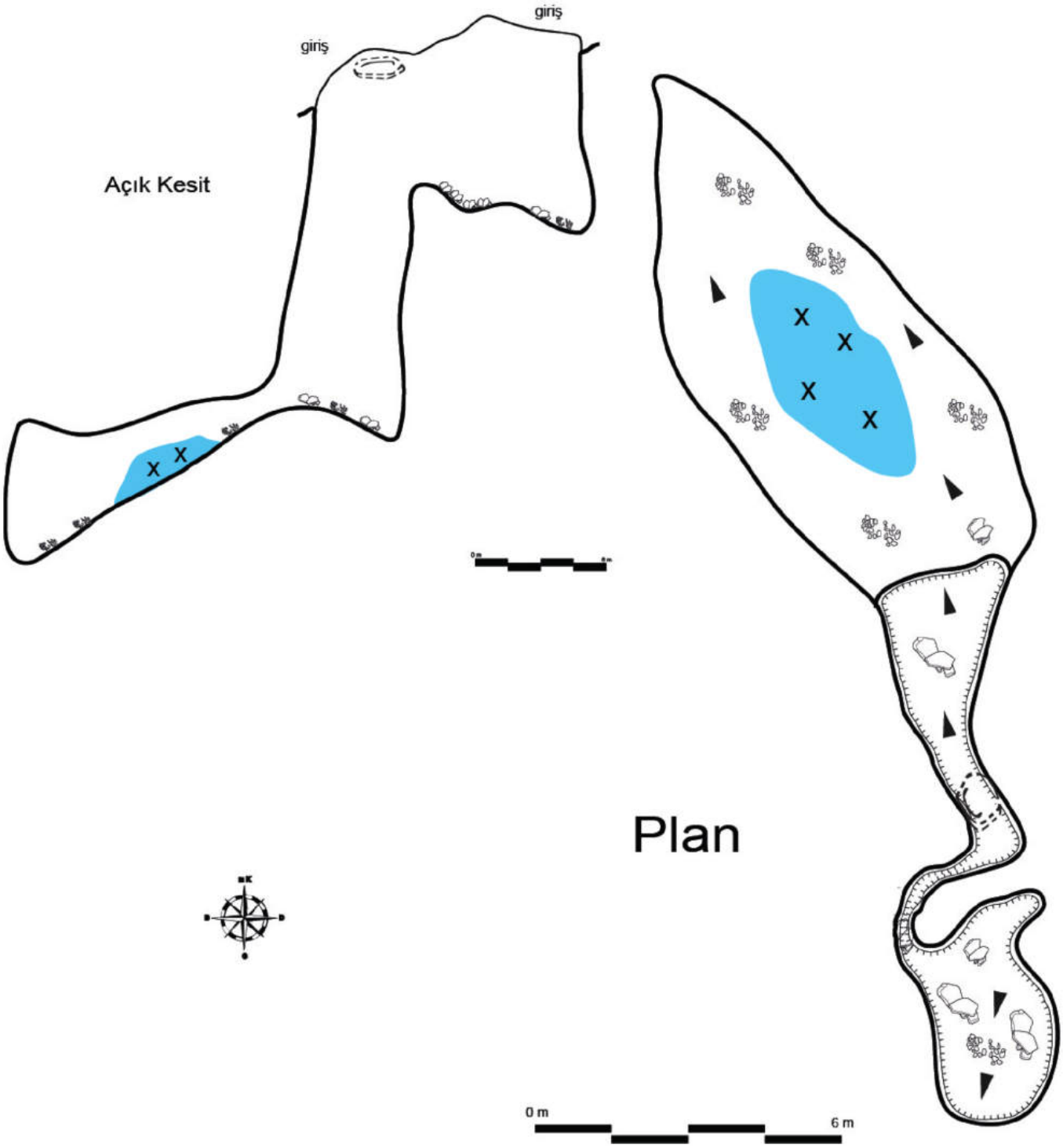
Lat 36.309556 Long 32.659487